

1. Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəsinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada olan qurğu necə adlanır?
 - ✓ ölçmə qurğusu
 - yüksəldən qurğu
 - doğru cavab yoxdur
 - ötürücü qurğu
 - qəbul edici qurğu
2. Bu ölçü vasitələrinin tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir edir?
 - ✓ köməkçi
 - analoqlu
 - doğru cavab yoxdur
 - göstərici
 - qeydedici
3. Ölçü cihazları nələrə görə siniflərə bölünürlər?
 - təsirinə
 - düzgün cavab yoxdur
 - ✓ müxtəlif xassələrinə
 - vəziyyətinə
 - ölçülərinə
4. Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?
 - metrologiyaya
 - kvalmetriyaya
 - ✓ ölçmə qurğularına
 - xətalara
 - fiziki kəmiyyətlərə
5. Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?
 - ✓ köməkçi ölçü vasitələrinə
 - fiziki kəmiyyətlərə
 - metrologiyaya
 - kvalmetriyaya
 - xətalara
6. Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?
 - ✓ ölçmə dəyişdiricilərinə
 - fiziki kəmiyyətlərə
 - metrologiyaya
 - kvalmetriyaya
 - xətalara
7. Texniki təyinatına görə ölçü vasitələri hansı sistemlərə bölünürlər?
 - ✓ ölçmə cihazlarına
 - fiziki kəmiyyətlərə
 - metrologiyaya
 - kvalmetriyaya
 - xətalara
8. Ölçmələrdə istifadə olunan və normalaşdırılmış metroloji xassələrə malik olan texniki vasitələr necə adlanır?

- ölçmə vəhdəti
- desorbsiya
- ✓ ölçmə vasitələri
- nəqliyyat vasitələri
- sorbsiya

9. Ölçmələrin vəhdəti istifadə olunan fiziki kəmiyyətlərin vahidləri ilə nəyin qiymətini özündə birləşdirir?

- ✓ ölçmə xətası
- sadəliyi
- mürəkkəbliyi
- fiziki kəmiyyəti
- dəqiqliyi

10. Ölçmələrin nəticələri qanuniləşdirilmiş vahidlərlə ifadə olunması nədir?

- ✓ ölçmələrin vəhdəti
- stabillilik
- dəqiqlik
- fiziki kəmiyyət
- tarazlamaq

11. Təbiətin obyektlərini öyrənən zaman istifadə olunan köməkçi aparat necə adlanır?

- ✓ fiziki kəmiyyətin vahidi
- ölçmə
- ölçü
- metrologiya
- ölçmə vəhdəti

12. Təyinatına görə 1-ə bərabər ədədi qiyməti olan fiziki kəmiyyət adlanır?

- ✓ fiziki kəmiyyətin vahidi
- ölçmə
- ölçü
- ölçü cihazı
- ölçmə vəhdəti

13. Verilmiş fiziki kəmiyyətin qiymətinin ölçü vahidi kimi qəbul olunmuş eyni cinsli fiziki kəmiyyətlə müqayisə olunma prosesi dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ ölçmə
- fiziki kəmiyyət
- inventar şkalası
- cərgə şkalası
- ölçü şkalası

14. Xüsusi texniki vasitənin köməyi ilə təşrübə vasitəsilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılması nədir?

- ✓ düzgün cavab yoxdur
- cərgə şkalası
- inventar şkalası
- fiziki kəmiyyət
- ölçmə vəhdəti

15. Xüsusi texniki vasitənin köməyi ilə təşrübə vasitəsilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılması nədir?

- ✓ ölçmə
- ölçmə vasitəsi
- fiziki kəmiyyət

- interval şkalası
- ölçmənin vəhdəti

16. Fiziki kəmiyyət nədir?

- ✓ keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi, lakin keyfiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir
- standartın əsas tələbidir
- sertifikatlaşdırma
- doğru cavab yoxdur
- standartın göstəricisidir

17. Metrologiya sahəsində əsas terminlər və təyinatlar harada verilib?

- ✓ dövlət standartlarında
- QOST-da
- müəssisə standartlarında
- regional standartlarda
- sahə standartlarında

18. Beynəlxalq qanunverici metrologiya təşkilatı (BQMT) neçənci ildə yaradılmışdır?

- ✓ 1956
- 1975
- 1946
- 1952
- 1964

19. Beynəlxalq vahidlər sistemi (SI) neçənci ildə yaradılmışdır?

- ✓ 1960
- 1958
- 1982
- 1938
- 1964

20. Ölçü və çəki üzrə neçənci Beynəlxalq konfransda Beynəlxalq vahidlər sistemi (SI) qəbul edilib?

- ✓ XI
- X
- VII
- XII
- II

21. Hansı illər metrologiyanın inkişafının D.İ. Mendeleyev dövrü adlanır?

- 1825-1870
- 1910-1920
- ✓ 1892-1917
- 1920-1928
- 1834-1847

22. Metrik konvensiyaya dünyanın neçə ölkəsi qoşulub?

- ✓ 41
- 146
- 138
- 136
- 37

23. Neçənci ildə Rusiyada Rusiya ölçü və çəki sistemi haqqında qanun imzalandı?

- ✓ 1835
- 1836
- 1846
- 1736
- 1915

24. Aşağıdakılardan hansı vahidlər mütləq sisteminin əsasını təşkil edir?

- ✓ zaman-saniyə
- qravitasiya sabiti
- təzyiq
- sürət
- təcil

25. Aşağıdakılardan hansı vahidlər mütləq sisteminin əsasını təşkil edir?

- ✓ kütlə-milligram
- qravitasiya sabiti
- təzyiq
- sürət
- təcil

26. Aşağıdakılardan hansı vahidlər mütləq sisteminin əsasını təşkil edir?

- təcil
- təzyiq
- qravitasiya sabiti
- sürət
- ✓ uzunluq-millimetr

27. Mütləq vahidlər sisteminin əsasını neçə vahid təşkil edir?

- 4
- 12
- ✓ 3
- 7
- 5

28. K.Quass hansı vahidlər sistemini qurub?

- ✓ mütləq
- daimi
- mürəkkəb
- adi
- sadə

29. Fiziki kəmiyyətlərin vahidlər sisteminin qurulması metodikası neçənci ildə təklif edilmişdir?

- ✓ 1832
- 1910
- 1768
- 1922
- 1824

30. Kütlə vahidləri hansı elmlər Akademiyası təklif edib?

- ✓ Fransa
- İspaniya
- Amerika

- Almaniya
- Rusiya

31. Kütlə vahidi hansı tarixdə qəbul edilmişdir?

- 30 dekabr 1810
- 30 aprel 1795
- 28 yanvar 1834
- 27 oktyabr 1920
- ✓ 26 mart 1791

32. Bir kub desimetr təmiz suyun +40 dərəcə C temperaturda kütləsi hansı ölçü vahidini təyin edir?

- təcili
- sürəti
- təzyiqi
- ✓ kütləni
- müqaviməti

33. Parisdən keçən meridianın neçədə bir hissəsi meir adlanır?

- ✓ 40 milyon
- 10 mində
- 100 mində
- 20 milyon
- 50 milyonda

34. Metrik ölçü sistemi hansı ölçünün əsasında yaranmışdır?

- ✓ mektr
- qram
- saat
- mol.
- kol.

35. Metrik ölçü sistemi hansı ölkədə yaranıb?

- Kanadada
- Rusiyada
- ✓ Fransada
- İtaliyada
- Almaniyada

36. Azərbaycan Respublikasında metroloji xidmətlər fəaliyyət göstərir:

- ✓ dövlət, hüquqi və fiziki şəxslərin
- informasiya texnologiyalarının
- ədliyyənin
- milli məclisin
- polisin

37. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- ✓ vahid ölçmələrin etalonun işçi ölçmə vasitələrinə ötürülməsi
- davamlılıq prinsipi
- texnoloji avadanlıqlar
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş

38. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- davamlılıq prinsipi
- daxili quruluş
- ✓ ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin olunmasının əsasları
- yaranma texnologiyaları
- texnoloji avadanlıqlar

39. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- texnoloji avadanlıqlar
- davamlılıq prinsipi
- ✓ ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması
- daxili quruluş
- yaranma texnologiyaları

40. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- yaranma texnologiyaları
- texnoloji avadanlıqlar
- ✓ ölçmənin dəqiqliyinin təmin edilməsi metodları
- davamlılıq prinsipi
- daxili quruluş

41. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- ✓ ölçmə metodları
- davamlılıq prinsipi
- texnoloji avadanlıqlar
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş

42. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- ✓ ölçmə vasitələri
- daxili quruluş
- davamlılıq prinsipi
- texnoloji avadanlıqlar
- yaranma texnologiyaları

43. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- ✓ fiziki kəmiyyətlərin vahidləri
- davamlılıq prinsipi
- texnoloji avadanlıqlar
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş

44. Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın əsas istiqamətlərindəndir?

- ✓ ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- davamlılıq prinsipi
- texnoloji avadanlıqlar
- yaranma texnologiyaları
- daxili quruluş

45. Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq hansı yni metrologiyalar əmələ gəlmişdir?

- mühərrik metrologiyası
- istilik metrologiyası
- ✓ inşaat metrologiyası

- dəniz metrologiyası
- su metrologiyası

46. Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq hansı yeni metrologiyalar əmələ gəlmişdir?

- ✓ kvant metrologiyası
- istilik metrologiyası
- dəniz metrologiyası
- mühərrik metrologiyası
- su metrologiyası

47. Ölçmələrin vəhdətini təmin edilməsi üçün aşağıdakılardan hansı şərt yerinə yetirilməlidir?

- ✓ ölçmələrin buraxıla bilən xətalrı və bu xətalrı verilmiş ehtimalla hüdudları müəyyənləşir
- ixtiyari vahidlər tətbiq edilir
- mürəkkəb vahidlər sistemi tətbiq edilir
- sadə vahidlər sistemi tətbiq edilir
- vahidlər tətbiq edilmir

48. Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üçün aşağıdakılardan hansı şərt yerinə yetirilməlidir?

- ✓ yalnız qaydalarla qanuniləşdirilmiş ölçü vahidləri tətbiq edilir
- mürəkkəb vahidlər sistemi tətbiq edilir
- sadə vahidlər sistemi tətbiq edilir
- vahidlər tətbiq edilmir
- ixtiyari vahidlər tətbiq edilir

49. Nəzəri işləmələrin və qanunverici metrologiyanın müddələrin praktiki tətbiqi necə adlanır?

- ✓ tətbiqi
- daimi
- mürəkkəb
- sadə
- nəzəri

50. Qanunverici metrologiya nəyi təmin edir?

- səfərbərliyi
- ✓ ölçmələrin vəhdətini
- statistik göstəriciləri
- keyfiyyəti
- kvalimetriyanı

51. Qanunverici metrologiya nəyi təmin edir?

- statistik göstəriciləri
- keyfiyyəti
- ✓ ölçmə vasitələrinin eyniliyini
- kvalimetriyanı
- səfərbərliyi

52. Metrologiyanın predmeti:

- ✓ ölçmələrin dəqiqliyi
- təcil
- sürət
- ölçmələrin sabitliyi
- təzyiq

53. Metrologiyanın predmeti:

- təzyiq
- ölçmələrin sabitliyi
- ✓ ölçmələrin vəhdəti
- təcil
- sürət

54. Metrologiya nə haqqında elmdir?

- ✓ ölçməvəhdətinin təmin olunması
- qabaqlama
- sürətləndirmə
- tənzimləmə
- idarə etmə

55. 40 QOS deməkdir?

- bərabərlik
- təsir
- dəqiqlik
- sadəlik
- ✓ öyrənmə

56. Ölçülən kəmiyyətlərin diapazonu neçə olur?

- uzanır
- qısalır
- ✓ dəyişir
- azalır
- sabit qalır

57. İnsan tərəfindən təbiətin dərk edilməsinin ən vacib yollarından biri.

- təsir
- kvalimetriya
- ✓ ölçmələr
- temperatur
- müqavimət

58. Termodinamik temperatur vahidi necə adlanır?

- mol
- dərəcə
- amper
- ✓ kelvin
- təzyiq

59. Hansı ölçmə metodunda ölçülən kəmiyyətlərin onun məlum qiyməti ilə əvəzləndiyi ölçü ilə müqayisə olunur?

- ✓ əvəzləmə
- müqayisə
- bilavasitə
- differensial
- sıfırı

60. Hansı ölçmə metodunda ölçülən kəmiyyət ondan cüzi dərəcədə fərqlənən eyni kəmiyyətlə müqayisə olunur?

- ✓ differensial
- doğru cavab yoxdu
- sıfırı

- müqayisə
- bilavasitə

61. Hansı metodda ölçülən kəmiyyət ölçü ilə təkrarlanan kəmiyyətlə müqayisə olunur

- şifiri
- mürəkkəb
- ✓ müqaisə
- bilavasitə
- diferensial

62. Kəmiyyətin qiymətini bilavasitə göstərən ölçü metodu hansı qiymətləndirmə metodu?

- mürəkkəb
- sabit
- ✓ bilavasitə
- ölçülü
- sadə

63. Ölçmə vasitəsi və obyektin qarşılıqlı təsir dərəcəsinə görə ölçmə metodları necə olur

- ✓ kontaktli və kontaktsız
- təsirsiz
- adi
- sadə
- təsirli

64. Birgə ölçmələrdə tənliklərin sayı axtarılan kəmiyyətlərlə müqayisədə necə olmalıdır.

- düzgün cavb yoxdu
- sabit olmalıdır
- mənfi
- az olmalıdır
- ✓ az olmamalıdır

65. Aralarındakı asılılığı təyin etmək üçün iki və daha qrtıq həmcins olmayan fiziki kəmiyyətlərin təyin edilməsi neçə adlanır.

- ✓ birgə ölçmələr
- dolaylı ölçmələr
- təyinlər
- birbaşa ölçmələr
- düzgün cavb yoxdu

66. Fiziki kəmiyyətin axtarılan qiyməti bilavəsitə təcrübə yolu ilə alınarsa onda bu

- ✓ birbaşa ölçmə
- dolaylı ölçmə
- düzgün cavb yoxdu
- birçə ölçmə
- müştərək ölçmə

67. Ölçülən zaman ərzində fiziki kəmiyyətin ölçüsü üzrə dəyişən ölçüləri

- ötürüləndir
- düzgün cavb yoxdu
- ✓ dinamik
- statikdir
- daimidir

68. Ölçülər zaman ərzində fiziki kəmiyyətin qiyməti dəyişmə qalarsa onda bu

- ✓ statik
- düzgün cavb yoxdu
- dinamik
- daimi
- dəyişən

69. Eyni ölçülü fiziki kəmiyyətlərin bir necə dəfə ölçülməsi necə adlanır?

- ✓ cixdəfəlik
- dəişət
- daimi
- sabt
- birdəfəlik

70. Ölçmələri nələr görə təsnifləşdirirlər?

- sadələyinə
- mürəkkəbliyinə
- ✓ əlamətlərinə
- ölçüsünə
- rənginə

71. Miqyaslı şəkildəyişmə hansı qurğuda realizə olunur?

- dolayı ölçmədə
- birbaşa ölçmədə
- ✓ miqyaslı şəkildəyişdirici
- ampermetrdə
- voltmetrdə

72. Ölçmə şəkildəyuşdrilər nə ilə univiksiya olunmamışdır

- STAKO
- PLAKO
- ✓ AİS
- KOPOLKO
- AİP

73. Həmcinin kəmiyyətlər arasında hesablama yolu ilə həyata keçirilən nisbətənin müəyyən olunan nədir?

- ✓ müqaisə
- birbaşa ölçmə
- dolayı ölçmə
- miqyoslama
- paralelik

74. Sİ vahidləri ilə birgə işlənen vahidlər hansı vahidlərdir?

- sistemindən kənar
- eyni
- ✓ sistemli
- doğru cavab yoxdur
- ayrı

75. Sistemdən kənar vahidlər necə qurupa bölünür?

- ✓ 4
- 2
- 8

- 6
- 3

76. Əsas fiziki vahidlərindən başqa, sistemində hansı vahidlərdən də istifadə olunur?

- ✓ törəmə
- doğru cavab yoxdur
- müqayisə
- dəyişən
- sabit

77. İşıq şiddəti vahidi nə adlanır?

- volt
- amper
- ✓ kandella
- mol
- hərc

78. Kütləsi 0.012Kq olan karbon 12-də yerləşən atomların sayı qdər struktur elementinə malik olan modelə miqdarın vahidi necə adlanır?

- ✓ mol
- saniyə
- kandella
- kelvin
- aper

79. .

Verilen istiqamətlərdə energetik işıq şiddəti $1/683 \text{ v} / 51$ olan $540 \cdot 10^{12} \text{ Hz}$ tezlikli monoxromotik şua buraxan mənbəni bu istiqamətdəki işıq şiddətinə bərabər olan vahid necə adlanır?

- ✓ kandella
- volt
- mol
- volt
- amper

80. Maddənin miqdar vahidi necə adlanır?

- ✓ mol
- amper
- düzgün cavab yoxdur
- dərəcə
- kandella

81. Suyun üçqat nöqtəsinin termodinamik temperaturunun $1/273,16$ hissəsinə bərabər olan termodinamik temperatur necə adlanır?

- ✓ kelvin
- saniyə- dərəcə
- amper-saniyə
- amper
- dərəcə

82. Seziüm-133 atomunun əsas halının iki ifrat-nazik səviyyələri arasındakı keçidə uyğun şüallanmanın 9192631770 perioduna bərabər olan hansı vahiddir?

- ✓ saniyə
- kelvin

- kandella
- mol
- saat

83. 1899-cu ildə kiloqramın neçə nümunəsi hazırlanmışdır?

- ✓ 43
- 100
- 57
- 41
- 34

84. Ölçüləri 39 x39 mm olan platin- iridium silindirə bərabər ölçü vahidi hansıdır?

- mol
- kelvin
- ✓ kiloqram
- qram
- ton

85. 1 metr işıqın vakumda 1/299792458 saniyə müddətində qət etdiyi yolun uzunluğu necə adlandırılır?

- ✓ metr
- kandella
- santimetr
- kilometr
- mol

86. SI-nin əsasını neçə əsas vahid vardır?

- ✓ 7
- 8
- 3
- 6
- 12

87. Əsas və törəmə vahidlərdən yaranan sistem necə adlanır

- BMT
- AI
- ✓ SI
- MKS
- STS

88. Minimum müstəqil dəstində əmələ gələn vahidlər sistemi necə adlanır?

- mütləq
- nisbi
- törəmə
- ✓ əsas
- sabit

89. Əsas vahidlərin müxtəlif kombinasiyalarından yaranan vahidlər necə adlanır?

- ✓ törəmə
- kelvin
- kondella
- mütləq
- nisbi

90. Sİ sistemi hansı vahidlərdən yararır?

- ✓ əsas və törömö
- elektrik
- uzunluq
- əsas
- törəmə

91. MKS sisteminə hansı vahidlər daxildirlər?

- ✓ metr, kiloqram, saniyə
- doğru cavab yoxdur
- bolt, amper
- saniyə, kiloqram
- metr, saniyə

92. MKS və MKSA sisteminə hansı vahidlər daxildirlər?

- ✓ elektrik vahidi
- təziq vahidləri
- uzunluq vahidləri
- zaman vahidləri
- kəçi, saniyə

93. MKS və MKSA hansı sistemdə daxildirlər?

- Aİ
- KS
- ✓ Sİ
- Bİ
- BMT

94. Hansi vahidlər bütün sistemlərdən üstün tutulur?

- ✓ uzunluq külə, zaman
- cəryan şiddəti və tezlik
- gərginlik
- təcəl və sürət
- doxru cavab yoxdur

95. Həç bir sistemə daxil olmayan vahidlər sistemi?

- ✓ Sistemdənkənar
- sistemli
- düzgün cavab yoxdur
- ölçmə sistemi
- oxşar sistem

96. Hər hansı bir sistemin əmələ gətirən vahidlər sistemi nədir?

- təkrarlanma
- sistemli düzlük
- ✓ sistemli vahidlər
- sistemli hədlər
- etibarlılıq

97. Küləyin gücü 12 ballı hansı şkala üzrə ölçülür?

- Reper şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası

- ✓ Bofort şkalası
- doğru cavab yoxdur
- Adların şkalası

98. İki ölçünün öz aralarında müqayisəsinin riyazi modeli aşağıdakılardan hansıdır?

✓

$$Q_i - Q_j = Q_{ij}$$

•

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{Q_j}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

•

$$N = \frac{\beta_i}{[Q]}$$

•

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

•

$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \frac{\Delta Q}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

99. Nisbətler şkalası üzrə intervalın ölçülməsi hansı düstur (nəzəri model) üzrə həyata keçilir?

•

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

•

$$N = \frac{\beta_i}{[Q]}$$

•

$$Q_i - Q_j = Q_{ij}$$

•

$$Q_1 < Q_2 < Q_3 < Q_4 < Q_5 -$$

✓

$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \frac{\Delta Q}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

100. Nisbətler şkalası üzrə intervalın ölçülməsi hansı düstur (nəzəri model) üzrə həyata keçilir?

•

$$Q_1 < Q_2 < Q_3 < Q_4 < Q_5 -$$

•

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{\beta}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

•

$$N = \frac{\beta_i}{[Q]}$$

• ...

$$Q_i - Q_j = Q_{ij}$$

✓ .

$$\frac{Q_i}{[Q]} - \frac{Q_j}{[Q]} = \Delta N[Q]$$

101. Nisbətələr şkalasının malik olduğu bütün əlamətləri özündə cəmləşdirən, lakin ölçü vahidlərinin birmənalı təyin edilməsinə imkan verən və qəbul edilmiş ölçü vahidləri sistemindən asılı olmayan şkala

✓ Mütləq şkalalar

- Cərgə şkalası
- Adların şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası

102. Nisbətələr şkalası üzrə intervalın ölçülməsi düsturunda N nəyi göstərir?

- irrasionallığı
- doğru cavab yoxdur
- ✓ ölçülən kəmiyyətin ədədi qiymətin
- qəbul edilmiş ölçü vahidin
- nisbəti

103. Intervallar şkalasından fərqli olaraq nisbətələr şkalası hansı qiymətlərə malik deyildir?

- ✓ mənfi
- doğru cavab yoxdur
- irrasional
- orta
- sabit

104. Ölçü şkalasının onun köməyi ilə ölçülən kəmiyyətin ədədi qiyməti müəyyən ölçünün digər ölçüyə riyazi nisbəti kimi nə təyin edilir ?

- ✓ Nisbətələr şkalası
- Adların şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Cərgə şkalası

105. Tutuşdurulan (müqayisə edilən) ölçülərin fərqlərini özündə əks etdirən şkala necə adlanır?

- Adların şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- ✓ intervallar şkalası
- Bofort şkalası
- Reper şkalası

106. Cərgə şkalası üzrə məntiqi əməliyyatın mümkünlüyü xassəsi necə adlanır

- sürət
- təcilsiz
- ✓ tranzitivlik
- doğru cavab yoxdur
- elektrik

107. Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- elektrik ölçmələrində
- sürətin ölçülməsində
- ✓ intellektual əmək sahəsində
- təcilin ölçülməsində
- doğru cavab yoxdur

108. Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- ✓ iqtisadiyyatda
- təcilin ölçülməsində
- sürətin ölçülməsində
- elektrik ölçmələrində
- doğru cavab yoxdur

109. Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- ✓ humanitar və tibbi elmlərdə
- doğru cavab yoxdur
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Adların şkalası
- Reper şkalası

110. Cərgə şkalası hansı sahələrdə geniş tətbiq olunur?

- ✓ sosial sferada
- təcilin ölçülməsində
- sürətin ölçülməsində
- elektrik ölçmələrində
- doğru cavab yoxdur

111. Cərgə şkalası üzrə ölçmələri yüngülləşdirmək üçün bu şkalada bir neçə nöqtəni nə kimi qəbul edirlər?

- ✓ dayaq (reper) nöqtəsi
- adların şkalası
- ölçmə vasitələrinin şkalası
- fiziki kəmiyyətin şkalası
- doğru cavab yoxdur

112. Ölçülərin artması və ya azalması qaydasında qurula bilər

- ✓ Cərgə şkalası
- Adların şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Doğru cavab yoxdur

113. Baxılan ölçülərin müəyyən ardıcılıqla (artma və ya azalma qaydası üzrə) düzülmə (yerləşdirilmə) metodu ölçülərin nəyi adlanır?

- ✓ Rəqlənməsi
- Adların şkalası
- Ölçmə vasitələrinin şkalası

- Fiziki kəmiyyətin şkalası
 - Doğru cavab yoxdur
- 114.** Bu şkala vasitəsilə ölçülərin miqdarı haqqında ancaq sistemləşdirilmiş təsəvvür yaradan ən sadə ölçmə (qiymətləndirmə) üsulunda tutuşdurulan ölçülərin bir-birinə nisbəti müəyyənləşdirilir
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
 - Adların şkalası
 - ✓ Cərgə şkalası
 - Doğru cavab yoxdur
 - Fiziki kəmiyyətin şkalası
- 115.** Hansı şkalalarda sıfır və ölçü vahidləri olmur ?
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
 - Cərgə şkalası
 - ✓ Adların şkalası
 - Doğru cavab yoxdur
 - Fiziki kəmiyyətin şkalası
- 116.** Fiziki kəmiyyətlərin şkalası deyildir
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
 - ✓ Doğru cavab yoxdur
 - Unifikasiya
 - Cərgə şkalası
 - Ölçmə vasitələrinin şkalası
- 117.** Empirik obyektlərin sinifləşdirilməsi üçün istifadə edilən şkalalar
- ✓ təsnifat şkalası
 - mürəkkəb
 - sadə
 - orqanoleptik
 - doğru cavab yoxdur
- 118.** Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?, cərgə şkalası, intervallar şkalası, nisbətlər şkalası.
- ✓ mütləq şkalalar
 - mürəkkəb
 - sadə
 - orqanoleptik
 - doğru cavab yoxdur
- 119.** Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?
- ✓ nisbətlər şkalası
 - mürəkkəb
 - sadə
 - orqanoleptik
 - doğru cavab yoxdur
- 120.** Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?
- sadə
 - mürəkkəb
 - ✓ intervallar şkalası
 - doğru cavab yoxdur
 - orqanoleptik

121. Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarının növüdür ?
- sadə
 - mürəkkəb
 - ✓ cərgə şkalası
 - doğru cavab yoxdur
 - orqanoleptik
122. Ölçmə şkalaları nəzəriyyəsinin termin və tərifləri hansı sənəddə şərh edilir?
- Mİ2324-96
 - Mk4653-98
 - ✓ MI 2365-96
 - MP3426-98
 - MD2389-96
123. Hansı ölçmələrdə subyektivizm elementləri qalır?
- müqayisə etmə
 - aşkaretmə
 - ✓ avtomatlaşdırılmış
 - kalibrləmə
 - qiymətləndirmə
124. Xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aparılan ölçmələrə aləti ölçmələr deyilir. Bu ölçmələr necə olurlar?
- mürəkkəb
 - adi
 - sadə
 - ✓ avtomatlaşdırılmış
 - doğru cavab yoxdur
125. Cərgə şkalası üzrə ölçmələrdə sıfır bərabər ölçü ilə müqayisə əsas yer tutur. Belə ölçməyə nə deyilir?
- müqayisə etmə
 - qiymətləndirmə
 - ✓ aşkaretmə
 - doğru cavab yoxdur
 - kalibrləmə
126. Cərgə şkalası üzrə ölçmələrdə neşəyə bərabər ölçü ilə müqayisə əsas yer tutur?
- ✓ sıfır
 - doğru cavab yoxdur
 - dördə
 - beşə
 - birə
127. Ölçülən kəmiyyətlər əvvəlcə öz aralarında cütlərlə müqayisə olunur və hər bir cüt üçün müqayisənin nəticəsi hansı formada ifadə olunur?
- ✓ çox yaxşı-çox pis
 - az
 - doğru cavab yoxdur
 - bərabər
 - çox
128. Ölçülən kəmiyyətlər əvvəlcə öz aralarında cütlərlə müqayisə olunur və hər bir cüt üçün müqayisənin nəticəsi hansı formada ifadə olunur?

- ✓ az-çox
- doğru cavab yoxdur
- bərabər
- çox
- az

129. Intuisiyaya əsaslanan ölçmələrə necə ölçmələr deyilir?

- ✓ evrisitik
- cərgə
- intervallar
- nisbətlər
- orqanoleptik

130. Təsurata görə qurulan şkala

- orqanoleptik
- intervallar
- evrisitik
- nisbətlər
- ✓ cərgə

131. Intervallar şkalası üzrə aparılan ölçmələr nisbətlər şkalası üzrə ölçmələrdən nə ilə fərqlənir ?

- sabitdir
- sadədir
- ✓ az təkmilləşmişdir
- doğru cavab yoxdur
- dəyişəndir

132. Səs tezliyinin fərqlərini tonlarla və ya yarımtonlarla qəbul edən insanlar hansı şkala üzrə ölçmə aparır ?

- ✓ intervallar
- evrisitik
- cərgə
- nisbətlər
- orqanoleptik

133. İnsan hiss orqanları vasitəsilə fiziki kəmiyyətlərin ölçülərini müvafiq ölçü vahidləri haqqındakı təsəvvürü ilə tam və ya hissə nisbətində ifadə olunan ölçmələr hansı şkalayla aparılır?

- ✓ nisbətlər
- orqanoleptik
- evrisitik
- cərgə
- intervallar

134. Hər hansı bir sahənin vizual topoqrafik xəritəsinin çəkilişi zamanı hansı ölçmələrdən istifadə olunur ?

- ✓ orqanoleptik
- cərgə
- intervallar
- evrisitik
- nisbətlər

135. Ölçmələr hansı şkala üzrə yerinə yetirilir?

- orqanoleptik
- evrisitik

- cərgə
- intervallar
- ✓ nisbətlər

136. Etalonların müqayisəsi üçün istifadə olunan etalon

- ✓ Müqayisə etalonu
- İkinci dərəcəli etalonlar
- Beynəlxalq etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Əsas etalon

137. Dövlət və ya sahə standartlarının tələblərinə müvafiq olaraq hazırlanmış və tətbiq olunan ölçü vasitələri

- ✓ Standartlaşdırılmış ölçü vasitələri
- Əsas ölçü vasitələri
- İşçi ölçü vahidləri
- İkinci dərəcəli etalonlar
- Köməkçi ölçü vasitələri

138. Əsas ölçü vasitəsinə və ya ölçü obyektinə təsiri tələb olunan dəqiqliklə ölçü nəticələrinin əldə olunması üçün nəzərdə tutulan fiziki kəmiyyətin ölçü vasitəsi

- ✓ Köməkçi ölçü vasitələri
- Əsas ölçü vasitələri
- İşçi ölçü vahidləri
- İkinci dərəcəli etalonlar
- İşçi etalon

139. Qiymətini ölçmə məqsədinə müvafiq olaraq alan fiziki kəmiyyətin ölçü vasitəsi

- ✓ Əsas ölçü vasitələri
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- İşçi ölçü vahidləri
- İkinci dərəcəli etalonlar
- İşçi etalon

140. İşçi ölçmə vasitələri vahidlərinin ölçülərinin verilməsi üçün nəzərdə tutulmuş etalon

- ✓ İşçi etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- Beynəlxalq etalon
- İkinci dərəcəli etalonlar
- Əsas etalon

141. Təbii etalonlara və mövcud ölçmə vasitələrinə vahidlərin ölçüsü verilən ən yüksək metroloji xüsusiyyətə malik etalon necə adlanır ?

- Beynəlxalq etalon
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
- ✓ Əsas etalon
- Birinci dərəcəli (milli) etalonlar
- İkinci dərəcəli etalonlar

142. Verilmiş fiziki kəmiyyət vahidinin bilavasitə birinci dərəcəli etalonundan alınmış ölçü vahidləri etalonları

- ✓ İkinci dərəcəli etalonlar
- Beynəlxalq etalon
- Ölçmə-hesablamadı
- Birinci dərəcəli (milli) etalonlar
- Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu

- 143.** Rəsmi qərarla ölkə üçün əsas qismində qəbul olunmuş etalonlar
- ✓ Birinci dərəcəli (milli) etalonlar
 - Ölçmə sistemləridi
 - Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
 - Beynəlxalq etalon
 - Ölçmə-hesablamadı
- 144.** Milli etalonlarla təkrarlanan və saxlanılan vahidlərin ölçüləri ilə müqayisə üçün beynəlxalq əsas qismində beynəlxalq razılaşma əsasında qəbul olunmuş etalon
- Təkrarlanmadı
 - Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
 - ✓ Beynəlxalq etalon
 - Ölçmə sistemləridi
 - Ölçmə-hesablamadı
- 145.** Etalonun, təkrarladığı fiziki kəmiyyət vahidinin ölçülərini uzun müddət sabit saxlamaq xüsusiyyəti necə adlanır?
- Ölçmə-hesablama
 - Ölçmə sistemləri
 - ✓ Dəyişməzlik
 - Fiziki kəmiyyət vahidinin etalonu
 - Ölçmə qurğuları stasionar
- 146.** Tətbiq üsullarına və konstruksiyasına görə ölçü cihazlar vardır?
- ✓ ləhvəli
 - qiymətləndirmə
 - doğru cavab yoxdur
 - müqayisəedici
 - qeydçi
- 147.** Ölçülən kəmiyyətin çevrilmə metoduna görə hansı cihazlar vardır?
- ✓ müqayisəedici
 - sorbsiyalı
 - daimi
 - doğru cavab yoxdur
 - desorbsiyalı
- 148.** Ölçülən kəmiyyətin çevrilmə metoduna görə hansı cihazlar vardır?
- doğru cavab yoxdur
 - daimi
 - ✓ qiymətləndirmə
 - sorbsiyalı
 - desorbsiyalı
- 149.** Ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinin indikasiya üsuluna görə hansı cihazlar vardır?
- sorbsiyalı
 - doğru cavab yoxdur
 - daimi
 - desorbsiyalı
 - ✓ qeydçi
- 150.** Ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinin indikasiya üsuluna görə hansı cihazlar vardır?

- ✓ siqnallayıcı
- doğru cavab yoxdur
- desorbsiyalı
- sorbsiyalı
- daimi

151. Ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinin indikasiya üsuluna görə hansı cihazlar vardır?

- sorbsiyalı
- desorbsiyalı
- ✓ göstəricili
- daimi
- doğru cavab yoxdur

152. Elektrik və qeyri-elektrik fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün cihazlar nəyə görə fərqlənilirlər?

- doğru cavab yoxdur
- daimiliyinə
- sorbsiyalılığına
- ✓ təyinatına
- desorbsiyalılığına

153. Ölçü cihazları ölçülən kəmiyyətin tətbiq formasına görə necə olurlar?

- ✓ fazometrlər, osilloqraflar
- daimi
- doğru cavab yoxdur
- desorbsiyalı
- sorbsiyalı

154. Ölçü cihazları ölçülən kəmiyyətin tətbiq formasına görə necə olurlar?

- ✓ ampermetrlər, voltmetrlər
- desorbsiyalı
- doğru cavab yoxdur
- daimi
- sorbsiyalı

155. Ölçü cihazları ölçülən kəmiyyətin qiymətinin qeyd olunma formasına görə necə olurlar?

- daimi
- sorbsiyalı
- desorbsiyalı
- doğru cavab yoxdur
- ✓ analoq və rəqəmli

156. Qeyd olunmuş diapazonda ölçülən fiziki kəmiyyətin qiymətinin alınması üçün nəzərdə tutulmuş ölçü vasitəsi

- ✓ ölçü cihazları
- desorbsiya
- doğru cavab yoxdur
- ölçü dəstidir
- sorbsiya

157. Ölçü çeviricilərində çevirmə verilmiş dəqiqliklə yerinə yetirilməlidir və çeviricinin çıxış və giriş kəmiyyətləri arasında tələb olunan nəyi təmin etməlidir?

- ✓ funksional asılılığı
- sabitliyi
- dəyişməni

- çevirməni
 - bərabərliyi
- 158.** Ölçülən kəmiyyətin digər kəmiyyətə çevrilməsi və ya emalı üçün rahat ölçmə siqnallarına çevrilməsinə xidmət edən normativ metroloji xüsusiyyətə malik texniki vasitələr
- ✓ ölçü çeviriciləridir
- ölçmə qurğularıdır
 - ölçü dəstidir
 - sabitdir
 - ölçü cihazlarıdır
- 159.** Müxtəlif kombinasiyalarda vahid konstruktiv qurğuda birləşdirilmiş ölçü dəsti
- ✓ ölçü mağazasıdır
- çoxrəqəmlidir
 - ölçü dəstidir
 - sabitdir
 - birrəqəmlidir
- 160.** Uzunluğun ştrixlənmiş ölçüsü necə ölçmədir?
- ✓ çoxrəqəmli
- ölçü dəsti
 - ölçü mağazası
 - sabit
 - birrəqəmli
- 161.** çoxrəqəmli – müxtəlif ölçülü fiziki kəmiyyətləri təkrarlayan ölçmələrdir necə adlanır?
- ✓ çoxrəqəmli
- ölçü dəsti
 - ölçü mağazası
 - sabit
 - birrəqəmli
- 162.** Normal elementin EMF 1,0185 V bərabər olan ölçmə necə ölçmədir?
- ✓ birrəqəmli
- ölçü dəsti
 - ölçü mağazası
 - sabit
 - çoxrəqəmli
- 163.** Eyni ölçüdə olan fiziki kəmiyyətləri təkrarlayan ölçmə necə adlanır?
- ✓ birrəqəmli
- ölçü dəsti
 - ölçü mağazası
 - sorbsiyaya
 - çoxrəqəmli
- 164.** Ölçmə vasitələri nədən asılı olaraq təsnif edilir ?
- ✓ təyinatı və metroloji funksiyalarına
- tipinə
 - ölçülərinə
 - sorbsiyaya
 - əlaqə vasitələrinə

165. Təyinatına əsasən ölçmə vasitələri hansı ölçü quruplarına bölünür?
- ✓ ölçü sistemlərinə
- dinləmə vasitələrinə
 - hərəkət vasitələrinə
 - sorbsiyaya
 - əlaqə vasitələrinə
166. Təyinatına əsasən ölçmə vasitələri hansı ölçü quruplarına bölünür?
- ✓ şəkildəyişdirici cihazlar
- dinləmə vasitələrinə
 - hərəkət vasitələrinə
 - sorbsiyaya
 - əlaqə vasitələrinə
167. Təyinatına əsasən ölçmə vasitələri hansı ölçü quruplarına bölünür?
- ✓ ölçü şəkildəyişdiriciləri
- dinləmə vasitələrinə
 - hərəkət vasitələrinə
 - sorbsiyaya
 - əlaqə vasitələrinə
168. Texnolojuluq göstəriciləri məmulatların nəyini xarakterizə edir?
- Erqonomik göstəricilərini
 - Uzunömürlülüüyünü
 - ✓ Konstruktiv-texnoloji işlərin effektivliyini
 - Texnolojuluq göstəricilərini
 - Təyinat göstəricilərini
169. Estetik göstəricilər məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?
- ✓ Kompozisiyasının bütövlülüüyünü
- Texnolojuluq göstəricilərini
 - Erqonomik göstəriciləri
 - Uzunömürlülüüyü
 - Təyinat göstəriciləri
170. Estetik göstəricilər məmulatın hansı xassəsini xarakterizə edir?
- ✓ Formasının rasionallığı
- Təyinat göstəriciləri
 - Texnolojuluq göstəricilərini
 - Erqonomik göstəriciləri
 - Uzunömürlülüüyü
171. Erqonomik göstərici sistemi nəyi xarakterizə edir?
- ✓ İnsan-məmulat sistemini
- Texnolojuluq göstəricilərini
 - Estetik göstəricilərini
 - Uzunömürlülüüyü
 - Təyinat göstəricilərini
172. «İnsan-məmulat» sistemini xarakterizə edir və onlar insanın istehsalat və məişət proseslərində özünü büruzə verən kompleks gigienik, antropometrik, fizioloji və psixoloji xassələrini nəzərə alır.
- ✓ Erqonomik göstəriciləni

- Texnolojuluq göstəricilərini
- Estetik göstəricilərini
- Uzunömürlülüüyü
- Təyinat göstəricilərini

173. Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsiini xarakterizə edir?,

- Təyinat göstəricilərini
- Estetik göstəricilərini
- Texnolojuluq göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- ✓ Saxlanması

174. Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsiini xarakterizə edir?,

- Erqonomik göstəriciləri
- Estetik göstəricilərini
- ✓ Təmirə yararlılığı
- Texnolojuluq göstəricilərini
- Təyinat göstəricilərini

175. Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsiini xarakterizə edir?, təmirə yararlılığı və saxlanması

- ✓ Uzunömürlülüüyü
- Texnolojuluq göstəricilərini
- Estetik göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Təyinat göstəricilərini

176. Etibarlılıq göstəriciləri məmulatın hansı xassəsiini xarakterizə edir?

- ✓ İmtinasız işləməsi
- Təyinat göstəricilərini
- Texnolojuluq göstəricilərini
- Estetik göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri

177. Təyinat göstəriciləri məmulatın hansı əsas xassəsini təyin edir?

- ✓ tətbiq olunma sahəsini
- Texnolojuluq göstəricilərini
- Estetik göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- Etibarlılıq göstəricilərini

178. Təyinat göstəriciləri məmulatın hansı əsas xassəsini təyin edir?

- Etibarlılıq göstəricilərini
- Texnolojuluq göstəricilərini
- Estetik göstəricilərini
- Erqonomik göstəriciləri
- ✓ funksiyalarını yerinə yetirməsi

179. Məmulatın əsas funksiyalarını yerinə yetirməsi xassəsini təyin edir və tətbiq olunma sahəsini müəyyənləşdirir

- Texnolojuluq göstəriciləri
- Estetik göstəricilər
- Erqonomik göstəricilər
- Etibarlılıq göstəriciləri
- ✓ Təyinat göstəriciləri

180. İqtisadi kəmiyyətlə əmtəə məhsullarının nəyi ölçülür?

- ✓ dəyər və qiyməti
- sabitliyi
- fiziki kəmiyyətləri
- zamanı
- təcili

181. Əmtəə məhsullarının həm dəyər, həm də qiymət xassələri hansı kəmiyyətlə ölçülür?

- ✓ iqtisadi kəmiyyətlə
- zamanla
- təcillə
- sabitliklə
- fiziki kəmiyyətlərlə

182. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- sabitlik
- dəyişmək
- ✓ induktivlik, işıqlılıq
- fəza
- əlaqə

183. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ✓ elektrik gərginliyi, elektrik cərəyanının şiddəti
- dəyişmək
- sabitlik
- əlaqə
- fəza

184. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ✓ sürət, təcil
- dəyişmək
- sabitlik
- əlaqə
- fəza

185. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- sabitlik
- dəyişmək
- ✓ əlavə müstəvi və fəza bucağı
- fəza
- əlaqə

186. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- sabitlik
- dəyişmək
- ✓ temperatur və kütlə
- fəza
- əlaqə

187. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- əlaqə

- sabitlik
- ✓ uzunluq, zaman
- dəyişmək
- fəza

188. Fiziki kəmiyyətlərə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ✓ qüvvə, təzyiq
- dəyişmək
- sabitlik
- əlaqə
- fəza

189. Ətalətliliyin ölçüsü

- ✓ kütlədir
- təcil
- zaman
- tezlik
- sürət

190. Real həyatda hər hansı hadisə bir anda yox, müəyyən müddət ərzində baş verir. Ümumdunyada bu müddəti ölçmək üçün nə qəbul edilmişdir?

- ✓ zaman
- ətalətlilik
- tezlik
- sürət
- təcil

191. Cismin xarici təsir olmadıqda sükunət vəziyyətini saxlaması və yaxud bərabər düzxətli hərəkətini davam etdirməsi xassəsinə nə deyilir?

- ✓ ətalətlilik
- əhatə
- tezlik
- sürət
- təcil

192. Ölçmə vasitələrinin FOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- həssaslıq həddi
- şkala bölgüsünün qiyməti
- ✓ ölçü çeviricisinin və ya ölçünün qeyri-informativ çıxış siqnalı parametrləri
- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta

193. Ölçmə vasitələrinin FOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- ✓ ölçmə qurğusunun tam giriş müqaviməti
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dinamik xüsusiyyətləri
- həssaslıq həddi
- dinamik xəta

194. Ölçmə vasitələrinin FOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- həssaslıq həddi
- dinamik xüsusiyyətləri
- ✓ cihazın göstəricisinin və ya çeviricinin çıxış siqnalının variasiyaları
- şkala bölgüsünün qiyməti

- dinamik xəta

195. Ölçmə vasitələrinin FOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- ✓ ÖV xətalrı
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dinamik xəta
- həssaslıq həddi
- dinamik xüsusiyyətləri

196. Ölçmə vasitələrinin FOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- ✓ çıxış kodu, kodun dərəcələrinin sayı
- dinamik xüsusiyyətləri
- dinamik xəta
- şkala bölgüsünün qiyməti
- həssaslıq həddi

197. Ölçmə vasitələrinin FOCT-la müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətləri və onların təqdim olunma forması aşağıdakılardan hansılardır?

- ✓ qeyri-bərabər şkala olduqda – bölgünün minimum qiyməti
- şkala bölgüsünün qiyməti
- dinamik xüsusiyyətləri
- həssaslıq həddi
- dinamik xəta

198. Ölçmə vasitələrinin dinamik xətasını müəyyən edir

- dinamik xəta
- sabitlik
- ✓ dinamik xüsusiyyətləri
- şkala bölgüsünün qiyməti
- həssaslıq həddi

199. Ölçmə vasitələrinin fiziki kəmiyyətlərin dəyişəninin ölçülməsi (ölçmə prosesində) zamanı yaranan xəta

- şkala bölgüsünün qiyməti
- fərqli
- həssaslıq həddi
- dəyişən
- ✓ dinamik xəta

200. Çıxış kəmiyyətinin seçilmiş sağ və sol qiymətinə asta yanaşma zamanı giriş siqnalının eyni həqiqi qiymətinə uyğun çıxış siqnalı kəmiyyətləri arasındakı fərq

- həssaslıq həddi
- dəyişən
- ✓ çıxış siqnalının variasiyası
- fərqli
- şkala bölgüsünün qiyməti

201. Dəyişməz xarici şərtlər daxilində cihazın çıxış siqnalının ən böyük variasiyası

- ✓ göstəricilərin variasiyası
- fərqli
- həssaslıq həddi
- dəyişən
- şkala bölgüsünün qiyməti

202. Şkalanın ilkin və son qiymətləri ilə məhdudlaşdırılmış cihazın şkala qiymətləri sahəsi necə adlanır?

- ✓ göstərici diapazonu
- şkala bölgüsünün qiyməti
- fərqli
- həssaslıq həddi
- dəyişən

203. Ölçmə vasitələrində xətlərinin yol verilən həddinin normalaşdırıldığı kəmiyyətin qiymətlər sahəsi həddi

- ✓ ölçmə diapazonu
- fərqli
- həssaslıq həddi
- dəyişən
- şkala bölgüsünün qiyməti

204. Mütləq həssaslıq hansı formula ilə təyin edilir?

- ✓ $C = 1/S$
- $d = 1.2SF$
- $K = RTY$
- $S = KF$
- $S = \Delta Y / \Delta X$

205. Ölçü vasitələrində şkalasının iki qonşu işarələrinə müvafiq qiymətlərin fərqi

- həssaslıq həddi
- ölçmə diapazonu
- fərqli
- dəyişən
- ✓ şkala bölgüsünün qiyməti

206. Ölçü cihazlarında həssaslıq sabit olduqda şkala necə ölçülür?

- artan
- fərqli
- sadə
- ✓ bərabər
- dəyişən

207. Nisbi həssaslıq formulasında X nəyi təyin edir?

- ✓ ölçülən kəmiyyəti
- fərqi
- zamanı
- ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə
- siqnalın çıxışda dəyişməsinə

208. Nisbi həssaslıq formulasında ΔX nəyi təyin edir?

- ✓ ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə
- siqnalın çıxışda dəyişməsinə
- fərqi
- zamanı
- ölçülən kəmiyyəti

209. Nisbi həssaslıq formulasında ΔY nəyi təyin edir?

- ✓ siqnalın çıxışda dəyişməsinə
- fərqi
- zamanı

- ölçülən kəmiyyəti
- ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə

210. Nisbi həssaslıq hansı formula ilə təyin edilir?

- $S = \Delta Y / \Delta X$
- $d = 1.2 SF$
- $K = RTY$
- $S = KF$
- ✓ $S_{nis.} = \Delta Y / (\Delta X / X)$

211. Mütləq həssaslıq hansı formula ilə təyin edilir?

- ✓ $S = \Delta Y / \Delta X$
- $d = 1.2 SF$
- $K = RTY$
- $S = KF$
- $S_{nis.} = \Delta Y / (\Delta X / X)$

212. Ölçmə vasitəsinin çıxış signalının ölçülən kəmiyyətin dəyişməsinə səbəb olan dəyişmənin nisbəti ilə müəyyən olunan ölçmə sistemlərinin xüsusiyyəti

- nominallıq
- şkala bölcüləri
- ✓ həssaslıq
- xətalər
- istismar zamanı etibarlıq

213. Ölçmə üçün əsas göstərici onun hansı qiymətidir?

- ✓ nominal
- sabitdir
- funksiyasıdır
- sadə
- qrafikidir

214. Çevrilmə funksiyası hansı şəkildə verilə bilər?

- ✓ qrafik
- bərabər
- sabit
- funksiya
- sadə

215. Çevrilmə funksiyası hansı şəkildə verilə bilər?

- ✓ cədvəl
- sabit
- funksiya
- sadə
- bərabər

216. Çevrilmə funksiyası hansı şəkildə verilə bilər?

- ✓ analitik
- sabit
- funksiya
- sadə
- bərabər

217. Ölçmə sistemlərinin giriş və çıxış siqnallarının informativ parametrlərindən funksional asılılığı
- istismar zamanı etibarlılığıdır
 - ✓ çevirmələrin statistik xüsusiyyətləridir
 - normalaşdırılmadır
 - zamandır
 - şkala bölcüləridir
218. Ölçmə sistemlərinin giriş və çıxış siqnallarının informativ parametrlərindən funksional asılılığı
- normalaşdırılmadır
 - zamandır
 - ✓ çevrilmə funksiyalarıdır
 - şkala bölcüləridir
 - istismar zamanı etibarlılığıdır
219. Ölçmə vasitələrinin köməyi ilə alının nəticələrin dəqiqliyi ölçmə vasitələrinin hansı parametrindən asılıdır?
- ✓ istismar zamanı etibarlılığından
 - şkala bölcülərindən
 - rəngindən
 - normalaşdırılmasından
 - ölçülərindən
220. Ölçmə vasitələrinin köməyi ilə alının nəticələrin dəqiqliyi ölçmə vasitələrinin hansı parametrindən asılıdır?
- ✓ hazırlanması zaman davamlılığından
 - ölçülərindən
 - şkala bölcülərindən
 - rəngindən
 - normalaşdırılmasından
221. Sınaq yolu ilə müəyyən olunanlar metroloji xüsusiyyətlər
- ✓ həqiqi
 - nisbi
 - dəyişən
 - normalaşdırılmış
 - sabit
222. Normativ-texniki sənədlərlə müəyyən olunan metroloji xüsusiyyətlər
- dəyişən
 - nisbi
 - sabit
 - həqiqi
 - ✓ normalaşdırılmış
223. Bütün ölçmə sistemlərini bir-biriləri ilə müqayisə etməyə imkan verən ümumi hansı xüsusiyyətə malikdir?
- mədəni
 - nisbi
 - ✓ məlumat
 - siyasi
 - təbii
224. Bütün ölçmə sistemlərini bir-biriləri ilə müqayisə etməyə imkan verən ümumi hansı xüsusiyyətə malikdir?
- mədəni
 - nisbi

- ✓ istismar
- siyasi
- təbii

225. Dayaq cərgə şkalasına görə biliyi neçə formada ölçürlər?

- 8
- ✓ 3
- 4
- 1
- 5

226. Saatlarala nə bölünür?

- ✓ sutka
- il
- dəqiqə
- ay
- həftə

227. Sutka nəyə bölünür?

- aylara
- saniyələrə
- həftələrə
- ✓ saatlara
- dəqiqələrə

228. Reper şkalaları nə üçündür?

- idmanla bağlı
- tarixlə bağlı
- ✓ humanitar fənnlər
- dəqiq fənnlər
- humanitar,dəqiq fənnlər

229. Nisbi və loqorifmik kəmiyyət hansıdır?

- nisbi
- müsbət
- kəsr
- loqorifmik
- ✓ ölçüsüz

230. Ölçü vahidinin göstəricilərindən hər biri hansı ədədlər ola bilər?

- tam
- sıfır, kəsr
- müsbət
- mənfə
- ✓ variantların hamısı doğrudur

231. Qüvvə hansı qanuna tabedir?

- Nyutonun birinci
- Maqnit qüvvəsinə
- Arximed qanununa
- Nyutonun üçüncü
- ✓ Nyutonun ikinci

232. Reper şkalalarının mənfi cəhəti nədir?

- məsafə kiçikliyi
- nöqtələri arasındakı intervallar böyüklüyü
- hündürlük intervallar böyüklüyü
- nöqtələri arasındakı intervallar
- ✓ reper nöqtələri arasındakı intervallar məlum deyil

233. Cərgə şkalası üzrə ölçü informasiyası almaq məqsədilə ölçülərin artımla və ya azalma ilə düzülməsinə nə deyilir?

- sıralama
- uzunluq
- artma
- ✓ rəqlama
- çoxluq

234. Cərgə şkalası nə əmələ gətirir?

- artma cərgə şkalası
- artma azalma şkalası
- azalma şkalası
- ✓ Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və ya azalması üzrə qurulmuş sıra
- artma şkalası

235. Sürətindən, kütləsindən və çevrənin radiusundanonun hansı qüvvə asılıdır ?

- ✓ cəvrə boyu hərəkət zamanı cismi dayaq yerinə sıxan F qüvvəsi
- sürəti, kütləsi
- kütləsi
- çevrənin radiusu
- kütləsi və çevrənin radiusu

236. Hansı kəmiyyət ölçüsüz adlanır?

- mənfi
- müsbət
- tam
- ✓ əgər ölçü vahidinin bütün göstəriciləri sıfıra bərabədirsə
- kəsir

237. Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən zaman aşağıdakı neçə qaydanı rəhbər tutmaq lazımdır?

- 6
- 12
- ✓ 5
- 2
- 14

238. Ölçü vahidləri nə ilə xarakterizə olunur?

- ✓ ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətə fərqlənməsi
- sıra vahidləri
- çəki vahidləri
- kəmiyyət vahidləri
- keyfiyyət vahidləri

239. Müvafiq baş hərflərlə nə işarə olunur?

- rəqəmlərlə
- kəsrlərlə

- adları ilə
- ✓ əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidi
- simvollarla

240. Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və ya azalması üzrə qurulmuş sıra nə əmələ gətirir?

- artma azalma şkalası
- artma cərgə şkalası
- artma şkalası
- ✓ cərgə şkalası
- azalma şkalası

241. Ölçülən kəmiyyətlərin kəmiyyət xarakteristikası onların nələridir?

- qiymətləri
- kəmiyyətlər
- ✓ Ölçüləridi
- rəqəmləri
- sayları

242. Çevrə boyu hərəkət zamanı cismi dayaq yerinə sıxan qüvvəsi onun nəyindən asılıdır ?

- kütləsindən
- sürətindən, kütləsindən
- ✓ sürətindən, kütləsindən və çevrənin radiusundan
- kütləsindən və çevrənin radiusundan
- çevrənin radiusundan

243. Ölçü vahidi nədir?

- ✓ ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası
- kəmiyyətin xarakteristikası
- ölçülən kəmiyyətin keyfiyyətsizlik xarakteristikası
- kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası
- ölçülməyən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası

244. Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən neçə qayda var?

- 1
- 2
- 3
- 4
- ✓ 5

245. Əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidi nə ilə işarə olunur?

- rəqəmlərlə
- kəsrlərlə
- adları ilə
- ✓ müvafiq baş hərflərlə
- simvollarla

246. Ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətə fərqlənməsi onların nəyi ilə xarakterizə olunur?

- ✓ ölçü vahidləri
- sıra vahidləri
- çəki vahidləri
- kəmiyyət vahidləri
- keyfiyyət vahidləri

247. Simens hansı fiziki kəmiyyətin ölçü vahididir?
- Elektrik gərginliyi
 - Güc
 - Elektrik müqaviməti
 - Təzyiq
 - ✓ Elektrik keçiriciliyi
248. kq/mxs^2 hansı fiziki kəmiyyətin vahidinin açılışıdır ?
- ✓ Təzyiq
 - Qüvvə
 - İş
 - Cərəyan şiddəti
 - Güc
249. Steradian hansı fiziki kəmiyyətin vahididir?
- Müstəvi bucağı
 - Zaman
 - Maddənin miqdarı
 - ✓ Fəza bucağı
 - Uzunluq
250. Aşağıdakılardan hansı termodinamik temperaturun vahididir?
- ✓ Kelvin
 - Metr
 - Amper
 - Radian
 - Mol
251. k-mütənasiblik əmsalının vahidi aşağıdakılardan hansıdır ?
- ✓ ölçüsüz kəmiyyətdir
 - vatt
 - om
 - kandella
 - metr
252. Elektrik müqavimətinin əksinə olan kəmiyyət hansıdır ?
- Qüvvə
 - Təzyiq
 - Güc
 - Cərəyan şiddəti
 - ✓ Elektrik keçiriciliyi
253. Əsas və törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmusu nə adlanır ?
- ✓ Vahidlər sistemi
 - Kəmiyyətlər sistemi
 - Törəmə kəmiyyətlər
 - Fiziki kəmiyyətlər
 - Ölçü sistemi
254. Beynəlxalq vahidlər sistemində maddənin miqdarının vahidi?
- Kelvin
 - ✓ Mol

- Metr
- Amper
- Radian

255. Aşağıdakılardan hansı müstəvi bucağının vahididir?

- Amper
- Metr
- Kelvin
- Mol
- ✓ Radian

256. Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Steradian
- Volt
- Om
- ✓ Kiloqram
- Radian

257. Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Steradian
- Volt
- Om
- ✓ Saniyə
- Radian

258. Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Om
- Volt
- Steradian
- Radian
- ✓ Metr

259. Aşağıdakılardan hansı əsas vahid hesab olunur?

- Om
- Volt
- Steradian
- Radian
- ✓ Kelvin

260. Aşağıdakılardan hansılar əlavə vahidlər hesab olunur?

- ✓ Radian
- Amper
- Kelvin
- Metr
- Mol

261. Amper hansı fiziki kəmiyyətin ölçü vahididir?

- Gucun
- ✓ Cərəyan şiddətinin
- Quvvənin
- işin
- Təzyiqin

262. Kim tərəfindən işlənmiş mutləq vahidlər sistemi əsas vahidləri-millimetr, milliqram və saniyəni özündə birləşdirdi?
- Nyuton
 - Paskal
 - Dalton
 - Nils
 - ✓ Qaus
263. Neçənci ildə Qaus tərəfindən işlənmiş mutləq vahidlər sistemi əsas vahidləri-millimetr, milliqram və saniyəni özündə birləşdirdi?
- 1885
 - 1874
 - ✓ 1832
 - 1820
 - 1990
264. Tənlikdəki mutənasiblik əmsali vahidə bərabər olan törəmə vahidi hansidir?
- ✓ Koqerent
 - Coul
 - Nyuton
 - Kutlə
 - Qeyri-koqerent
265. Ali Konfrans neçənci ildə ölçü və çəki uzrə vahidlər sistemini qəbul etdi?
- ✓ 1960
 - 1970
 - 1895
 - 1870
 - 1990
266. Mutləq vahidlər sistemi aşağıdakı hansı vahidləri özündə birləşdirir?
- ✓ Millimetr,milliqram,saniyə
 - Makrometr,saniyə,saat
 - Millimetr,kilometr,saniyə
 - Saniyə,kilometr,mikrometr
 - Milliqram,makrometr,mikrometr
267. İş hansı dusturla təyin olunur?
- ✓ $A=FL$
 - $A=FV$
 - $F=Aq$
 - $A=Fq$
 - $F=AV$
268. Elektrik keçirməsinin vahidi aşağıdakılardan hansidir?
- Vatt
 - Volt
 - Coul
 - Pa
 - ✓ Simens
269. Millimetrin mindəbir hissəsi nə adlanır?
- Santimetr
 - Kilometr

- Saniyə
- Makrometr
- ✓ Mikrometr

270. Elektrik gərginliyinin vahidi aşağıdakılardan hansidir?

- ✓ Volt
- Coul
- Om
- Vatt
- Pa

271. Təzyiqin vahidi aşağıdakılardan hansidir?

- ✓ Paskal
- Coul
- Volt
- Om
- Vatt

272. Vahid zamanda görulən işə nə deyilir?

- Təzyiq
- Quvvə
- Muqavimet
- ✓ Guc
- Elektrik gərginliyi

273. Təsadüfi ədədin qeyri-müəyyənliyi entropiya necə ölçülür?

✓ .

$$H(x) = - \int_{-\infty}^{\infty} p(x) \log p(x) dx$$

• ...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

•

$$\sigma_x = +\sqrt{\sigma_x^2}$$

•

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

• ..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

274. Ehtimal paylanmanın qeyri-simmetrikliyi asimmetriya ilə ölçülür:

•

$$\sigma_{\mathbf{X}} = +\sqrt{\sigma_{\mathbf{Y}}^2}$$

•

$$\overline{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

√ .

$$\mu = \frac{(x-\bar{x})^3}{\sigma_{\mathbf{Y}}^3}$$

• ...

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

•

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

275. Metrologiyada səpələnməni qiymətləndirmək üçün orta kvadratik meyillənmədən istifadə olunur

• ...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

•

$$\alpha / [\beta]$$

•

$$\overline{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

√ .

$$\sigma_{\mathbf{X}} = +\sqrt{\sigma_{\mathbf{Y}}^2}$$

• ...

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

276. Mərkəzi momentlərin ümumi əmələ gəlmə qaydası aşağıdakı kimi ifadə olunur:

√ .

$$(\overline{x-\bar{x}})^r = \int_{-\infty}^{\infty} (x-\bar{x})^r p(x) dx$$

• ...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

•

$$\alpha / [\beta]$$

-

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

- ...

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

277. Ümumi halda başlanıç momentlərin əmələ gəlmə qaydası aşağıdakı kimi ifadə olunur:

- ...

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} p(x) dx$$

-

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

- ✓ .

$$\bar{x}' = \int_{-\infty}^{\infty} x' p(x) dx$$

- ...

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

-

$$\alpha / [\beta]$$

278. Bəzən $F(x_0)$ ehtimal paylanmanın nəyi adlandırılır?

- diferensial funksiya
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- induktiv ədədl
- vurulan ədəd
- ✓ integral funksiyası

279. Ümumi halda başlanıç momentlərin əmələ gəlmə qaydası düsturunda r nəyi göstərir?

- təkrar ölçmələrin nəticəsini
- integral funksiyasını
- diferensial funksiyanı
- ✓ momentin nömrəsini
- vurulan ədədi

280. Riyazi gözləmənin neçə xassəsi vardır?

- 12
- 6
- 8
- 3
- ✓ 5

281. Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- ✓ qeyri-təsadüfi ədədin riyazi gözləməsi bu ədədin özünə bərabərdir
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini
- integral funksiyasını
- diferensial funksiyanı

282. Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- ✓ təsadüfi ədədlərin cəminin riyazi gözləməsi onların riyazi gözləmələrinin cəbri cəminə bərabərdir
- təkrar ölçmələrin nəticəsini
- integral funksiyasını
- diferensial funksiyanı
- vurulan ədədi

283. Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- ✓ asılı olmayan təsadüfi ədədlərin hasilinin riyazi gözləməsi onların riyazi gözləmələrinin hasilinə bərabərdir:
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini
- integral funksiyasını
- diferensial funksiyanı

284. Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassəsidir?

- ✓ təsadüfi ədədin onun riyazi gözləməsindən $M(x)$ meyllənməsinin riyazi gözləməsi sıfıra bərabərdir:
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsini
- integral funksiyasını
- diferensial funksiyanı

285. Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

- ✓ qeyri-təsadüfi ədədin dispersiyası sıfıra bərabərdir
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- integral funksiyası
- diferensial funksiyası

286. Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

- ✓ sabit vurğunu kvadrata yüksəldib, onu dispersiyanın işarəsindən kənara çıxarmaq olar
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- integral funksiyası
- diferensial funksiyası

287. Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

- ✓ İki təsadüfi ədədin cəbri cəminin dispersiyası
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- integral funksiyası
- diferensial funksiyası

288. Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

- ✓ qeyri-asılı təsadüfi ədədlərin cəbri cəminin dispersiyası onların dispersiyalarının cəbri cəminə bərabərdir
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- integral funksiyası

- diferensial funksiyası

289. Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassəsidir?

- ✓ təsadüfi ədədin dispersiyası onun kvadratının riyazi gözləməsi ilə riyazi gözləmənin kvadratı arasındakı fərqə bərabərdir
- vurulan ədədi
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- integral funksiyası
- diferensial funksiyası

290. Təsadüfi ədədin qeyri-müəyyənliyi nə ilə ölçülür?

- ✓ entropiya
- vurulan ədəd
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- integral funksiyası
- diferensial funksiya

291. $P(x)$ -i bəzən ehtimal paylanması necə adlandırırlar?

- ✓ diferensial funksiya
- vurulan ədəd
- təkrar ölçmələrin nəticəsi
- induktiv ədədl
- fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərq

292. Ehtimal paylanmanın sıxlı $p(x)$ ehtimal paylanma funksiyası ilə aşağıdakı kimi əlaqəlidir:

- ✓
$$p(x) = F'(x)$$

- $$a/[Q]$$

- $$a/[\beta]$$

- $$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

- $$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

293. .

- ✓ 0-dan 1-dək
- 3-dən 10-dək
- 2-dən 5-dək
- cox
- az

294. .

Funksiya $F(x)$ düstür $\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$ üzrə ayrıca neticenin onun arqumentindən nece olacağı ehtimalını göstərir?

- ✓ ☐ az
- ☐ fərqlini
- ☐ təkrar ölçmələrin nəticəsini
- ☐ cox
- ☐ uyğunluğu

295. Cərgə şkalası üzrə iki ölçünün müqayisəsinin nəticəsi təsadüfidir ki, bu da metrologiyanın əsas fərziyyəsinə

- ✓ ☐ uyğundur
- ☐ vurulan ədədidir
- ☐ təkrar ölçmələrin nəticəsidir
- ☐ induktiv ədədləridir
- ☐ fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərqidir

296. Cərgə şkalası üzrə ölçmələrin riyazi modeli

- ✓ ☐ $Q_1 + \eta \geq Q_2 + \eta_2$

- ☐ ...
 $a/[Q]$
--

- ☐
 $a/[\beta]$
--

- ☐
 $\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$

- ☐ ..
 $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$

297. .

Intervalın ölçülme tənliyində ΔQ neyi göstərir?

- ☐ vurulan ədədi
- ☐ induktiv ədədləri
- ✓ ☐ fiziki kəmiyyətin iki ölçüsü arasındakı fərqi
- ☐ analitik ifadəni
- ☐ təkrar ölçmələrin nəticəsini

298. Intervalın ölçülmə tənliyi necə yazılır?

- ☐ ...
 $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$

- ☐

$$\alpha/[\beta]$$

•

$$\overline{Q}_n=\frac{1}{n}\sum_{i=1}^nQ_i$$

• ...

$$\alpha/[Q]$$

√ .

$$\frac{\Delta Q+V}{[Q]}+\eta=x$$

299. Sabit ölçülü kəmiyyətin bir neçə dəfə təkrar ölçülməsi nəticəsində alınmış ədədlərin orta ədədi qiyməti hansı düsturla təyin olunur?

•

$$\alpha/[\beta]$$

--

•

$$\frac{Q+V}{[Q]}+\eta=x\eta$$

• ..

$$P(x_i)=\frac{m_i}{n}$$

√ .

$$\overline{Q}_n=\frac{1}{n}\sum_{i=1}^nQ_i$$

• ...

$$\alpha/[Q]$$

--

300. Birdəfə ölçmənin nəticəsi necə təyin edilir?

√ .

$$Q_i=x_i+\theta_i$$

•

$$\frac{Q+V}{[Q]}+\eta=x\eta$$

•

$$\alpha/[\beta]$$

--

• ...

$$\alpha/[Q]$$

--

• ..

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

301. .

$Q = x[Q] - H - V$ düsturunda sağ hissesindeki $X = x[Q]$ nece adlanır?

- vurulan ədəd
- təsadüfi ədədlər
- induktiv ədədlər
- ✓ birinci həd göstərici
- analitik ifadə

302. Ümumi düzəliş necə təyin edilir?

-
 $\alpha / [\beta]$
-
 $\frac{Q + V}{[Q]} + \eta = x\eta$
- ..
 $P(x_i) = \frac{m_i}{n}$
- ✓ .
 $\theta = -H - V$
- ...
 $\alpha / [Q]$

303. Nisbətler şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- induktiv ədədlə
- sabitlə
- vurulan ədədə
- əlavə olunan ədədlə
- ✓ analitik ifadə

304. Nisbətler şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- induktiv ədədlə
- ✓ qrafik
- əlavə olunan ədədlə
- sabitlə
- vurulan ədədə

305. Nisbətler şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- sabitlə
- induktiv ədədlə
- vurulan ədədə
- ✓ cədvəl
- əlavə olunan ədədlə

306. Nisbətələr şkalası üzrə ölçmənin nəticələri hansı şəkildə verilə bilər?

- induktiv ədədlər
- ✓ ədədlər massivi
- əlavə olunan ədədlər
- sabitlər
- vurulan ədədlər

307. Ölçmənin riyazi modelini necə yazmaq olar?

- sabitlər
- induktiv ədədlər
- vurulan ədədlər
- ✓ riyazi simvollarla
- əlavə olunan ədədlər

308. Külli miqdarda aparılmış ölçmələrin nəticələri göstərir ki, ölçü cihazlarının göstərişi:

- induktiv ədəddir
- ✓ təsadüfi ədəddir
- əlavə olunan ədəddir
- sabit ədəddir
- vurulan ədəddir

309. .

Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər additivdir, onların birgə təsirini təsadüfi η toplama həddi ilə nəzərə almaq olar. Onda nisbətələr şkalası üzrə aşağıdakı ölçmə tənliyini alırıq:

- ✓ .
$$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$$
- ..
$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$
-
$$\alpha / [\beta] \text{ d}$$
-
$$\alpha / [Q]$$
-
$$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$$

310. Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər multiplikativ,yəni

- induktiv
- ✓ vurulan
- əlavə olunan
- ötürməli
- sabit

311. Sadə olmaq üçün fərz edirik ki, təsir edən amillər additivdir,yəni

- sabit
- ✓ əlavə olunan
- vurulan
- ötürməni
- induktiv

312. Çox kiçik ölçüləri ölçmək üçün onları mikroskop və yaxud digər cihazla böyütdükdə müqayisə formulasında V-nəyi göstərir?

- maqnit induksiyaını
- ✓ qabın kütləsi
- təziqi
- ötürməni
- böyütmə əmsalını

313. Çox kiçik ölçüləri ölçmək üçün onları mikroskop və yaxud digər cihazla böyütmək lazımdır. Bu hallarda müqayisə necə görsənir?

-
- $$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x\eta$$

- ✓
- $$\left. \begin{array}{l} \frac{Q+V}{[Q]}, \\ \frac{xQ}{[Q]}, \end{array} \right\}$$

- ..
- $$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$$

-
- $$\alpha/[Q]$$

-
- 1

-
- $$\alpha/[\beta] \text{ d}$$

314. Onda qeyri-məlum ölçünü məlum ölçü ilə müqayisə etmək və birincini ikinci vasitəsilə ifadə etmək necə yazılır?

-
- $$\alpha/[\beta]$$

- ✓
- $$Q/[Q]$$

- ..
- $$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$$

-
- $$\alpha/[Q]$$

-
- $$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x\eta$$

315. Kvalimsetriyada müqayisə adətən necə aparılır?

- təlimə
- sabitliyə
- maqnit induksiyasına
- ötürməyə
- ✓ maksimum balla qiymətləndirilən ən yüksək keyfiyyətə görə

316. Kvalimsetriyada müqayisə adətən necə aparılır?

- sabitliyə
- maqnit induksiyasına
- təlimə
- ✓ baza göstəricisinin qiymətinə görə
- ötürməyə

317. Orta kvadratik meyllənmə necə təyin edilir?

- ...

$$\overline{\Delta x} = \frac{S_{n-1}}{\sqrt{n}},$$
- ✓ .

$$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$$
-

$$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$$

 , ...
-

$$\bar{x} = \bar{x}_n \pm \overline{\Delta x},$$

 , ...
- ...

$$n = \left(\frac{S_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0,5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$$

318. Sınağın ən az sayı hansı düsturla təyin olunur?

- ✓ .

$$n = \left(\frac{S_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0,5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$$
-

$$\bar{x} = \bar{x}_n \pm \overline{\Delta x},$$
-

$$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$$
- ...

$$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{\bar{y}} a_{\bar{y}} x_{\bar{y}} + \sum_{\bar{y}k} a_{\bar{y}k} x_{\bar{y}k} + \dots$$
- ...

$$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$$

319. Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyət aşağıdakıdır:

✓ .
orta ədədi meyillənmənin $\overline{\Delta x}$ maksimum buraxıla bilən qiyməti

- onun etibarlılıq intervalıdır
- etibarlılığı
- yığılması üçün orta ədədi qiyməti
- azaltmanı

320. Optimal şəraitin eksperimental axtarışı zamanı ölçmələr funksiyasını adətən necə qəbul edirlər?

$$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{\bar{y}} a_{\bar{y}} x_{\bar{y}} + \sum_{\bar{y}k} a_{\bar{y}k} x_{\bar{y}k} + \dots$$

-
 $\bar{x} = \bar{x}_n \pm \overline{\Delta x},$

-
 $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

-
 $n = \left(\frac{S_n t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0,5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$

- ..
 $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

321. Sərbəst həd necə təyin olunur?

-
 $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$ olduqda

-
 $x = x_n \pm \overline{\Delta x},$ olduqda

✓ .
 $x_1 = x_j = x_k = 0$ olduqda

- ..
 $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$ olduqda

-
 $n = \left(\frac{S_n t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0,5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$ olduqda

322. K.Pirson kriteriyası hasıdır?

-
 $S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$

-

$$\bar{x} = \bar{x}_n \pm \overline{\Delta x},$$

✓ .

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n}{P_i} \left(\frac{m_i}{n} - P_i \right)^2$$

- ...

$$S_n \approx \sigma_{n \rightarrow \infty}$$

- ...

$$n = \left(\frac{S_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0.5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$$

323. Histoqramı qurarkən aşağıdakı hansı qaydaya riayət etmək lazımdır?

- yığımlı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır
- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır

✓ .

absis oxu eyni ΔQ intervallara bölünmelidir

- onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyllənmə tarazlaşdırılmalıdır

324. Histoqramı qurarkən aşağıdakı hansı qaydaya riayət etmək lazımdır?

- ✓ intervalların sayı k seçilməlidir
- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır
 - yığımlı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır
 - orta kvadratik meyllənmə tarazlaşdırılmalıdır
 - onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır

325. Histoqramı qurarkən aşağıdakı hansı qaydaya riayət etmək lazımdır?

- ✓ histoqramın hündürlüyünün onun oturacağına olan nisbəti təxminən 5:8 olsun
- sınağın ən az sayı araşdırılmalıdır
 - yığımlı üçün orta ədədi qiyməti araşdırılmalıdır
 - orta kvadratik meyllənmə tarazlaşdırılmalıdır
 - onun etibarlılıq intervalı tarazlaşdırılmalıdır

326. Bəzən histoqramın görünüşünə görə ölçmənin nəticəsinin hansı qanuna tabeliyi və ya tabesizliyi müəyyənləşdirilir?

- OM
 - gazibə
- ✓ normal paylanma qanununa
- onun etibarlılıq intervalı
 - orta kvadratik meyllənmə

327. K.Pirson kriteriyasında n/P_i nəyi göstərir?

- sınağın ən az sayı
 - intervalını tezliyini
 - ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi
 - onun etibarlılıq intervalı
- ✓ uyğunluq əmsali

328. K.Pirson kriteriyasında P_i nəyi göstərir?

- ✓ meylli
- intervalını tezliyin
- ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi
- onun etibarlılıq intervalı
- sınağın ən az sayı

329. .Pirson kriteriyasında I nəyi göstərir?

- ✓ intervalını tezliyin
- onun etibarlılıq intervalı
- sınağın ən az sayı
- meylli
- ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi

330. Eksperiment nəticəsində alınmış rəqəmlər əsasında nə qurmaq lazımdır?

- yığılı üçün orta ədədi qiyməti
- sınağın ən az sayı
- ✓ histoqram
- onun etibarlılıq intervalı
- orta kvadratik meyllənmə

331. Eksperiment nəticəsində alınmış məlumatın normal ehtimal paylanma qanununa tabe olub-olmaması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Odur ki, bu hipotezin ziddiyyətliyi hökmən

- ✓ yoxlanmalıdır
- sərbəst həd tarazlaşdırılmalıdır
- yığılı üçün orta ədədi qiyməti tarazlaşdırılmalıdır
- orta kvadratik meyllənmə araşdırılmalıdır
- tarazlaşdırılmalıdır

332. Approksimasiyanın dəqiqliyi nədən asılıdır?

- ✓ dəyişkən x-in ölçmə diapazonundan
- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayından
- yığılı üçün orta ədədi qiymətindən
- azaltmadan
- onun etibarlılıq intervalından

333. Approksimasiyanın dəqiqliyi nədən asılıdır?

- yığılı üçün orta ədədi qiymətindən
- əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayından
- ✓ üstlü sıranın qüvvətindən
- onun etibarlılıq intervalından
- azaltmadan

334. Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı m nə zaman təyin edilir?

- sabitləşdikdə
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ əvvəlcədən
- sonra
- prosesdə

335. Ölçmələri planlaşdıran zaman etibarlılıq ehtimalı nə zaman təyin edilir?

- prosesdə
- sabitləşdikdə

- ✓ əvvəlcədən
- düzgün cavab yoxdur
- sonra

336. Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyət aşağıdakıdır:

- ✓ əvvəlcədən aparılan sınaqların (ölçmələrin) sayı
- düzgün cavab yoxdur
- yığılı üçün orta ədədi qiyməti
- azaltmanı
- onun etibarlılıq intervalıdır

337. Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyət aşağıdakıdır:

- ✓ etibarlılıq ehtimalını
- onun etibarlılıq intervalıdır
- düzgün cavab yoxdur
- yığılı üçün orta ədədi qiyməti
- azaltmanı

338. Sınağın ən az sayını təyini düsturunda m nəyi göstərir?

- ✓ tələb olunandan az götürülmüş əvvəlcədən aparılan eksperimentlərin (ölçmələrin) sayıdır.
- etibarlılıq ehtimalını
- yığılı üçün orta ədədi qiyməti
- azaltmanı
- onun etibarlılıq intervalıdır

339. Ölçmələrə başlamamışdan əvvəl onların nəyi təyin olunmalıdır?

- ✓ metodu
- düzgün cavab yoxdur
- ölçüsü
- sayı
- vəziyyəti

340. Ölçmə prosesinin ehtimal modeli (və ya informasiya modeli) aşağıdakı məhdudiyyətlərlə qəbul olunmuşdur:

- ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;
- düzgün cavab yoxdur
- xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- ✓ ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri (bu dəyişikliklər də həmçinin ölçmə nəticələrinin qeyri-müəyyən son nəticələrinə təsir edən təsadüfi proseslər kimi nəzərdən keçirilir) altında dəyişə bilər.
- ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün həqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar;

341. Ölçmə prosesinin ehtimal modeli (və ya informasiya modeli) aşağıdakı məhdudiyyətlərlə qəbul olunmuşdur:

- xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- düzgün cavab yoxdur
- ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün həqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar;
- ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;
- ✓ ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir; ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir

342. Ölçmə prosesinin kanonik (qanunauyğun) modeli, şərtləri müəyyən olunmuş və ciddi şəkildə riayət olunan sınaq kimi başa düşülür. Bu model metrologiyada aşağıdakı məhdudiyyətlər zamanı qurulur:

- ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri
- ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir

- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bizə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir
 - ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir
- ✓ xarici şərtlər və nəticələrə təsir göstərəcək amillər dəqiq müəyyən olunmuşdur;
- 343.** Ölçmə prosesinin kanonik (qanunauyğun) modeli, şərtləri müəyyən olunmuş və ciddi şəkildə riayət olunan sınaq kimi başa düşülür. Bu model metrologiyada aşağıdakı məhdudiyyətlər zamanı qurulur:
- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bizə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir
 - ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir
 - ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri
- ✓ ölçmə vaxtı məhdudlaşdırılmamışdır və ölçü ilə müqayisə prinsipə, uzun müddətdə və dəqiqliklə aparıla bilər;
- ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir
- 344.** Ölçmə prosesinin kanonik (qanunauyğun) modeli, şərtləri müəyyən olunmuş və ciddi şəkildə riayət olunan sınaq kimi başa düşülür. Bu model metrologiyada aşağıdakı məhdudiyyətlər zamanı qurulur:
- ✓ ölçülən fiziki kəmiyyət bütün ölçmə dövrü ərzində özünün həqiqi qiymətini dəyişmə saxlayır, bu qiyməti qalıq qeyri-müəyyənlik intervalına (etibar olunan interval) daxil olan bir əsil qiymətlə xarakterizə etmək olar
- ölçülən fiziki kəmiyyət tədqiq olunan obyektin vəziyyəti haqqında bizə maraqlı olan məlumatları ehtiva edən təsadüfi proses kimi nəzərdən keçirilir
 - ölçü ilə bilavasitə müqayisə mümkün deyildir
 - ümumi halda ölçmə, yerinə yetirilməsi məhdud və sonlu olan əməliyyatların ardıcılığı kimi nəzərdən keçirilir
 - ölçmə qurğularının təbiətinə görə dəyişkən olan xarakteristikaları zamana və xarici amillərin təsiri
- 345.** Öyrənilən hadisənin və ya prosesin qismən oxşarlığını xarakterizə edən əsas proseslərinin axın üsulu necə adlanır?
- istəniləndir
 - mütləqdir
- ✓ natamam modelləşdirmə
- statistikadır
 - sadədir
- 346.** Modelləşdirilən obyektə bəzi «əhəmiyyətli» xüsusiyyətlərinə görə fərqlənməyən, «əhəmiyyətsiz» xüsusiyyətlərinə görə fərqlənən sistem nədir?
- ✓ model
- mütləqdir
 - istəniləndir
 - sadədir
 - statistikadır
- 347.** ÖV inersiya xüsusiyyətlərinin nəticəsi kimi fiziki kəmiyyətlərin dəyişənlərinin ölçülməsi zamanı yaranan ÖV xətasıdır necə adlanır?
- ✓ dinamik xəta
- mütləq
 - istənilən
 - sadə
 - statistik
- 348.** Sabit kimi qəbul olunmuş fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi zamanı tətbiq olunan ÖV xətası necə adlanır?
- istənilən
 - mütləq
- ✓ statistik
- adi
 - sadə
- 349.** Ölçülən kəmiyyətin ölçülmə xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, ÖV xətalı necə olur?
- ✓ statistik və dinamik

- adi
- mütləq
- istənilən
- sadə

350. Nisbi yekun xəta aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

- düzgün cavab yoxdur

•

$$d = \gamma_{add}; C = \gamma_m$$

✓ ...

$$\gamma_m = \frac{\Delta}{X} = \gamma_{add} \frac{X_{norm}}{X} + \gamma_m = \gamma_m + \gamma_{add} + \gamma_{add} \frac{X_{norm}}{X} - \gamma_{add} = \left[C + d \left(\left| \frac{X_{norm}}{X} \right| - 1 \right) \right]$$

•

$$d = \gamma_{add}; C = \gamma_{add} + \gamma_m$$

• .

$$\Delta = \Delta_{add} + \Delta_M = \gamma_{add} X_{norm} + \gamma_m X$$

351. Yekun mütləq xəta belə hesablanır:

- düzgün cavab yoxdur

•

$$d = \gamma_{add}; C = \gamma_m$$

•

$$d = \gamma_{add}; C = \gamma_{add} + \gamma_m$$

• ..

$$\gamma_m = \frac{\Delta}{X} = \gamma_{add} \frac{X_{norm}}{X} + \gamma_m = \gamma_m + \gamma_{add} + \gamma_{add} \frac{X_{norm}}{X} - \gamma_{add} = \left[C + d \left(\left| \frac{X_{norm}}{X} \right| - 1 \right) \right]$$

✓ .

$$\Delta = \Delta_{add} + \Delta_M = \gamma_{add} X_{norm} + \gamma_m X$$

352. ÖV xətalrı nəyə görə normalaşdırıla bilər?

✓ şkala uzunluğuna

- vacib xətalara
- təziqə
- yekun xətalara
- sistematik xətalara

353. Multiplikativ xətalrıın mənbəyi aşağıdakılardır: ÖV ayrı-ayrı elementlərinin tənzimləmə xətalrı (məsələn, şunt və əlavə rezistor), xarici amillərin təsiri və s.

- sistematik xətalrı

✓ elementlərin köhnəlməsi, onların xassələrinin dəyişməsi

- vacib xətalrı
- əsas xətalrı
- düzgün cavab yoxdur

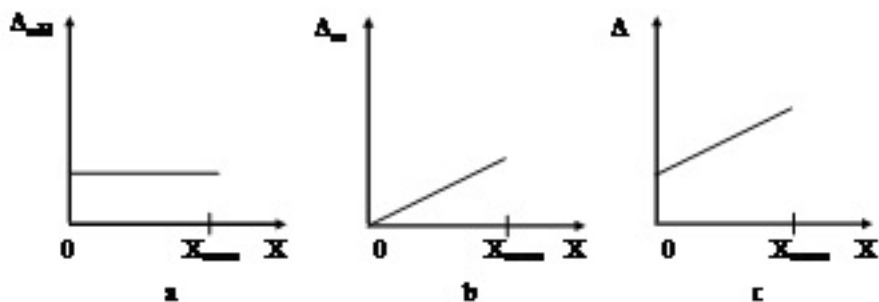
354. Hansı xətalrı cihazın həssaslığından asılıdır və giriş kəmiyyətinin cari qiymətinə mütənasib qaydada dəyişir?

✓ multiplikativ xətalrı

- additiv xətarı

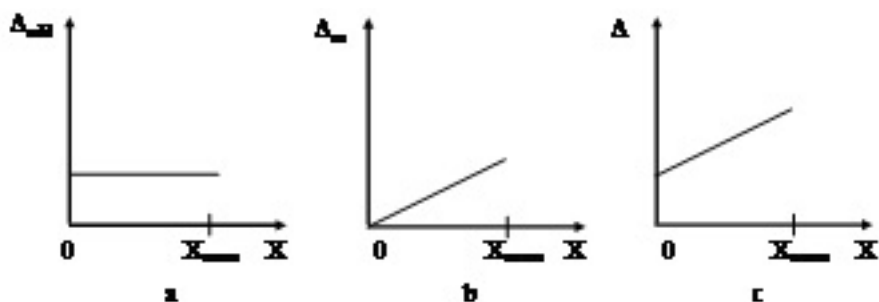
- vacib xətalari
- yekun xətalari
- sistematik xətalari

355. Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin xətalari qrafikində b) bəndi nəyi göstərir?

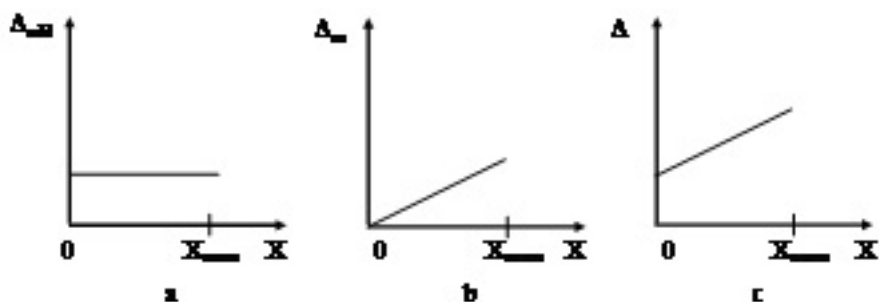
- sistematik xətalari
- ✓ yekun xətalari
- vacib xətalari
- multiplikativ xətalari
- additiv xətarı

356. Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin xətalari qrafikində b) bəndi nəyi göstərir?

- sistematik xətalari
- ✓ multiplikativ xətalari
- additiv xətarı
- vacib xətalari
- əsas xətalari

357. Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin xətalari qrafikində a) bəndi nəyi göstərir?

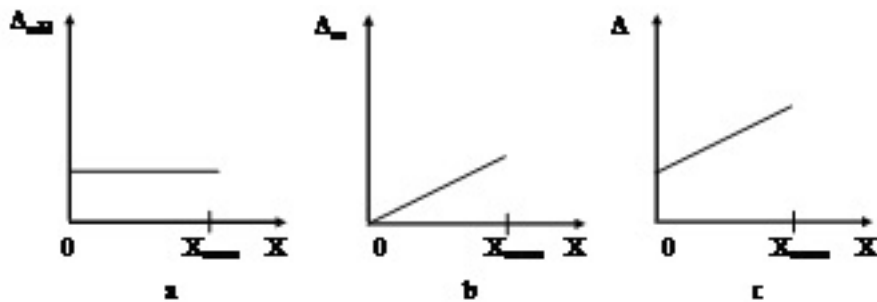

- vacib xətalari
- ✓ additiv xətalari
- sistematik xətalari
- yekun xətalari
- əsas xətalari

358. Rəqəmli cihazlarda additiv xətanın nümunələri sıfır xətası necə xətaadır?

- normal
- vacib
- nisbi
- ✓ diskretlik
- əsas

359. Ölçmə cihazlarının və çeviricilərinin nəyinin qrafikidir?

- sistematikliyin
- dəyişməsinin
- əsasının
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ xətlərinin

360. Δadd cihazın həssaslığından asılı deyildir və ölçmə diapazonu həddində X giriş kəmiyyətinin bütün qiymətində kəmiyyət üzrə sabitdir:

- sistematik xətlər
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ additiv xəta
- vacib xətlər
- əsas xətlər

361. Təsadüfi xətlər nədir?

- vasitələrinin sabit və ya qanunauyğunluqla dəyişən xətasıdır.
- düzgün cavab yoxdur.
- operatorun səhvi və ya nəzərə alınmamış xarici amillərin təsiri ilə əlaqədar olan xətalardır.
- ✓ ÖV təsadüfi surətdə dəyişən xətalardır.
- ÖV təsadüfi surətdə dəyişməyən xətalardır.

362. Ölçmə vasitələrinin sabit və ya qanunauyğunluqla dəyişən xətası nədir?

- əsas xətlər
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ sistematik xətlər
- bütün cavablar düzdür
- vacib xətlər

363. $\Delta_{\max} \text{ əlavə} = \gamma_{\text{gətir}} X_{\text{norma}} / 100$ ifadəsi nəyin tapılmasıdır?

- diapazonun bütün nöqtələri üçün mütləq xətlərin maksimum yol verilən xətası
- Riyazi gözləmə
- bütün cavablar düzdü
- ✓ Xəta hesablanması
- heç bir cavab düzün deyil

364. Ölçmələrin sayını artırmaqla, ölçmələrin son nəticələrinə təsadüfi xətlərin təsirini necə dəyişmək olar?

- artırmaq olur
- ✓ azaltmaq olur
- nəticəni 3 dəfə artırmaq olur
- azaltmaq və artırmaq olur
- dəyişmək olmur

365. Yol verilən əsas xətlər həddi nədi?

- ✓ texniki şərtlərə görə yararlı sayılaraq tətbiqə buraxılan ən yüksək əsas xətdir.
 - hec bir cavab düzgün deyil
 - texniki şərtlərə görə yararlı sayılmayan yüksək xəta
 - bütün şərtlərə görə yararlı sayılaraq tətbiqə buraxılan ən yüksək əsas xətdir
 - bütün şərtlərə görə yararlı sayılmayan yüksək xəta
- 366.** Təsir edən kəmiyyətlərin normal qiymətindən kənarlaşması və ya onun normal qiyməti həddindən çıxması nəticəsində əsas xətaya əlavə olaraq yaranmış ÖV xətasının tərkib hissəsi hansı xətalardır?
- normal xətalər
 - vacib xətalər
 - nisbi xətalər
 - ✓ əlavə xətalər
 - əsas xətalər
- 367.** Normal istismar zamanı ÖV-nin xətasıdır. Əsas xəta ÖV xüsusiyyətlərinin qeyri-ideal olması səbəbindən ortaya çıxır və ÖV həqiqi funksiyalarının normal və nominal şəraitdə çevrilmə fərqlərini göstərir. Bu tərif nəyə aiddir
- ✓ əsas xətalər
 - vacib xətalər
 - əlavə xətalər
 - normal xətalər
 - nisbi xətalər
- 368.** Ölçmə vasitələrinin xətaları yaranma səbəbləri və şəraitlərinə görə neçə hissəyə bölünür
- 5
 - 3
 - ✓ 2
 - 6
 - 4
- 369.** Normallaşdırılan qiymət hansı standartla müvafiq olaraq müəyyən edilir
- ✓ GOST 8009-84
 - GOST 8009-95
 - GOST 8.009-85
 - GOST 9.009-84
 - GOST 8008-85
- 370.** X_{norm} vahidi neyi göstərir
- ✓ normallaşdırılan qiymət
 - normal hesablama
 - heç biri
 - normal ölçü
 - normal xəta
- 371.** Gətirilmiş xəta hansı ifadə ilə təyin olunur?
- $\gamma_{nis} = (\Delta/X_h)100$
 - $\Delta = (X_{dəy} - X_{norm})/100$
 - düzgün cavab yoxdur
 - $\Delta = X_{dəy} - X_h$
 - ✓ $\gamma_{gətir.} = (\Delta/X_{norm})100$
- 372.** ÖV mütləq xətasının ölçmənin bütün diapazonu üzrə və ya diapazonun bir hissəsində sabit olan kəmiyyətin şərti qəbul olunmuş qiymətinə nisbəti ilə ifadə olunmuş nisbi xətdir
- düzgün cavab yoxdur

- nisbi xəta
- ✓ gətirilmiş xəta
- orta xəta
- mütləq xəta

373. Şkalanın verilmiş nöqtəsində xətanı xarakterizə edən kəmiyyət

- ✓ γ_{nis}
- Δ
- $\gamma_{\text{gətir}}$
- $\gamma_{\text{müt}}$
- X_h

374. Nisbi xəta hansı ifadə ilə təyin olunur?

- ✓ $\gamma_{\text{nis}} = (\Delta/X_h)100$
- $\Delta = (X_{\text{dəy}} - X_{\text{norm}})/100$
- düzgün cavab yoxdur
- $\Delta = X_{\text{dəy}} - X_h$
- $\gamma_{\text{gətir}} = (\Delta/X_{\text{norm}})100$

375. Ölçmə vasitələrinin nisbi xətasının ölçmə nəticələrinə və ya ölçülən fiziki kəmiyyətin həqiqi qiymətinə nisbətində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır

- mütləq xəta
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ nisbi xəta
- orta xəta
- gətirilmiş xəta

376. $\Delta = X_{\text{dəy}} - X_h$ ifadəsi nəyin tapılmasıdır?

- heç birinin
- nisbi xətanın
- ✓ mütləq xətanın
- gətirilmiş xətanın
- orta xətanın

377. Mütləq xəta nədir?

- heç biri
- ✓ ölçülən fiziki kəmiyyətin vahidlərində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır
- ölçmə vasitələrinin nisbi xətasının ölçmə nəticələrinə və ya ölçülən fiziki kəmiyyətin həqiqi qiymətinə nisbətində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır
- ÖV mütləq xətasının ölçmənin bütün diapazonu üzrə və ya diapazonun bir hissəsində sabit olan kəmiyyətin şərti qəbul olunmuş qiymətinə nisbəti ilə ifadə olunmuş nisbi xəta
- ölçülən fiziki kəmiyyətin ifadələri ilə ifadə olunmuş ÖV xətasıdır

378. Ölçülən fiziki kəmiyyətin vahidlərində ifadə olunmuş ÖV xətasıdır:

- gətirilmiş xəta
- düzgün cavab yoxdur
- nisbi xəta
- ✓ mütləq xəta
- orta xəta

379. Ölçmə vasitələri xətlərinin ifadə olunma üsuluna görə aşağıdakı hansı xətlərlə fərqləndirilir?
1. mütləq xəta 2. görünən xəta 3. nisbi xəta 4. gətirilmiş xəta 5. orta xəta

- 1,2,3
- 1,3,5

- 2,4,5
- 1,4,5
- ✓ 1,3,4

380. Ölçmə vasitələri xətlərinin ifadə olunma üsuluna görə neçə xəta növünə bölünür?

- 2
- heç bir qrupa bölünmür
- 5
- 4
- ✓ 3

381. Ölçmə xətləri istifadə olunan ÖV metroloji xüsusiyyətlərindən nəyə görə asılıdır?

- ✓ seçilmiş ölçmə metodunun mükəmməlliyindən
- düzgün cavab yoxdur
- xətlərdən
- heçnədən
- seçilmiş metodun sınaq nəticələrindən

382. Aşağıdakılardan hansı ölçmə əməliyyatı mərhələlərindən biri deyil?

- nəticənin alınması üçün sınağın keçirilməsi
- ✓ sınaq nəticələrinin təkrar yoxlanılması
- ölçmə obyektinin modelinin qəbul olunması
- ölçmə metodunun seçilməsi
- ÖV seçilməsi

383. Əgər ölçülən kəmiyyət müəyyən olunmuş və onun həqiqi qiymətdən kənarlaşmasının mümkün dərəcəsi göstərilmişdirsə bu zaman

- ✓ ölçmə bitmiş hesab oluna bilər
- ölçmə yarım saxlanılmış hesab oluna bilər
- ölçmə bitməmiş hesab olunur
- ölçmə heyata keçirilməmiş hesab olunur
- düzgün cavab yoxdur

384. Ölçmə nəticələri ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən fərqlənir və həmin kəmiyyət _____ adlanır.

- ✓ ölçmə xətası
- kəmiyyət xətası
- qiymət fərqi
- heç biri
- ölçmə kəmiyyəti

385. Ölçmə əməliyyatı neçə mərhələlərdən ibarətdir?

- ✓ 4
- 5
- 1
- 3
- 2

386. Fasiləsiz təsadüfi kəmiyyət üçün riyazi gözləmə belə tapılır :

- heç biri
-

$$M[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} XP(X)dX,$$

- ...

$$P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$$
- ...

$$F(x) = P(X_i < x) = P(-\infty < X_i < \infty)$$
- ✓

$$M[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} X P(X) dX,$$

387. Orta ədədi qiymət hesablanır :

- heç biri
- ✓ ...

$$\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i.$$

-) $P(x_1 X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$
- ...

$$) P(x_1 \leq X < x_2) = F(x_2) - F(x_1)$$
-

$$P(x_1 \leq X < x_2) = F$$

388. Seçim həcmi azalırsa, etibarlılıq dərəcəsi:

- dəyişmir
- ✓ azalır
- artır
- heç biri
- sıfıra bərabər olur

389. Variantlardan hansında təsadüfi kəmiyyətlər verilib?

- heç biri
- riyazi gözləmə
- ortkvadratik sapma
- orta ədədi qiymət
- ✓ riyazi gözləmə və ortkvadratik sapma

390. Mütləq qiymətlərlə orta ədədi qiymət ətrafında nəticələrin səpələnmə xarakteristikasının alınması üçün hansı kəmiyyətdən istifadə edirlər?

- dispersiyanın nöqtəli qiyməti
- orta ədədi qiymət
- heç biri
- asimmetriya əmsalı
- ✓ orta kvadratik sapma

391. Təsadüfi-kəmiyyətin riyazi gözləməsinin (RG) qiymətləndirilməsi ölçülən kəmiyyətin hansı qiymətinə görə aparılır?

- ədədi qiymət
- heç biri
- asimmetrik əmsal
- ✓ orta ədədi qiymət

- təqribi qiymət
- 392.** Ölçmə xəstələrinin istifadə olunan ölçmə metod və üsullarının xarakteristikalarına görə hesablama yolu ilə qiymətləndirilən əsas xarakteristikaları hansılardır?
- orta kvadratik sapma
 - riyazi gözləmə və dispersiya
 - riyazi gözləmə
 - dispersiya və orta kvadratik sapma
 - ✓ riyazi gözləmə, dispersiya və orta kvadratik sapma
- 393.** Normal paylanma zamanı eksess ölçüsüz kəmiyyət :
- müsbətdir
 - heç biri
 - dəyişməzdir
 - ✓ sıfıra bərabərdir
 - mənfidir
- 394.** Simmetrik birmodallı paylanma zamanı əyri yastıtəpəlidirsə, eksess ölçüsüz kəmiyyət :
- ✓ mənfidir
 - heç biri
 - dəyişməzdir
 - sıfıra bərabərdir
 - müsbətdir
- 395.** Simmetrik birmodallı paylanma zamanı əyri ititəpəlidirsə, eksess ölçüsüz kəmiyyət :
- dəyişməzdir
 - ✓ müsbətdir
 - sıfırdan fərqlidir
 - mənfidir
 - sıfıra bərabərdir
- 396.** Əlverişli olması üçün asimmetriya göstəricisi kimi ölçüsüz kəmiyyət götürülür, bu kəmiyyət necə adlanır?
- ilkin moment
 - heç biri
 - ikincili moment
 - ✓ asimmetriya əmsalı
 - mərkəzi moment
- 397.** Təsadüfi kəmiyyətlərin kəmiyyət xarakteristikaları arasında hansılar təsadüfi kəmiyyətin vəziyyətinin xarakteristikalarıdır?
- riyazi gözləmə və median
 - heç biri
 - modul və median
 - ✓ riyazi gözləmə, modul və median
 - riyazi gözləmə və modul
- 398.** Paylanma qanunu necə verilə bilər?
- cədvəl və qrafik
 - ✓ cədvəl, düstur və qrafik
 - düstur
 - düstur və qrafik
 - cədvəl və düstur
- 399.** Ehtimal nəzəriyyəsindən məlumdur ki, təsadüfi kəmiyyətlərin təsvir olunması üçün onun hansı qanununu bilmək lazımdır?

- yerdəyişmə qanunu
- ✓ paylanma qanunu
- əvəzetmə qanunu
- nyuton qanunu
- ahəng qanunu

400. Ehtimal nəzəriyyəsinin riyazi aparatını istifadə edən xəta nəzəriyyəsi, ölçülərin dəfələrlə təkrarlanması zamanı təsadüfi nəticələrin yaranması və təsadüfi hadisələr arasında nəyə əsaslanır?

- ekologiyaya
- xronologiyaya
- etimologiyaya
- ✓ analogiyaya
- biologiyaya

401. Ölçmələrin sayını artırmaqla, ölçmələrin son nəticələrinə hansı xətalərin təsirini azaltmaq olar?

-) texniki
- təqribi
- ✓ təsadüfi
- sistematik
- nisbi

402. Ölçmə nəticələrinin hansı xətaləri bir sıra səbəblərin nəticəsində yaranır?

- təsadüfi və sistematik xətaləri
- ✓ təsadüfi xətaləri
- nisbi xətaləri
- sistematik xətaləri
- nisbi və sistematik xətaləri

403. Ölçmələrin hansı xətalərinin tərkiblərinin təbiəti və fiziki mahiyyəti müxtəlifdir?

- yalnız təsadüfi
- əsas və təsadüfi
- əsas və sistematik
- yalnız sistematik
- ✓ təsadüfi və sistematik

404. Düzəliş və ya düzəliş vurğusu ÖV-də nə ilə müəyyən olunur?

- sınaqların köməyi ilə
- sınaqların köməyi, müvafiq cədvəl ilə
- müvafiq cədvəl ilə
- qrafiklərin tərtib olunması və istifadəsi ilə
- ✓ sınaqların köməyi, müvafiq cədvəl və qrafiklərin tərtib olunması və istifadəsi ilə

405. Əvəzləmə metodu elə bir metoddur ki :

- ölçülən kəmiyyət tənzimlənən ölçmə vasitəsilə alınmış məlum kəmiyyətlə əvəzlənmir
- ölçülən kəmiyyət tənzimlənir
- heç biri
- ✓ ölçülən kəmiyyət tənzimlənən ölçmə vasitəsilə alınmış məlum kəmiyyətlə əvəzlənir
- ölçülən kəmiyyət olduğu kimi qalır

406. Sistematik xətalərin aşkarlanması və aradan qaldırılması üçün nə tətbiq olunur?

- sistematik xətalərin mümkün yaranma səbəblərinin əvvəlcədən aradan qaldırılması

- ✓ sistematik xətlərin mümkün yaranma səbəblərinin əvvəlcədən aradan qaldırılması, həmçinin işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi və kompensasiyası
- kompensasiyası və işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi
 - sistematik xətlərin mümkün yaranma səbəblərinin əvvəlcədən aradan qaldırılması və işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi
 - işarəsinə görə xətlərin əvəzlənməsi
- 407.** Rəqəmli cihazların və avtomatlaşdırılmış ölçmə metodlarının istifadəsi hansı xətlərin aradan qaldırılmasına imkan verir?
- obyektiv xətlərin
 - nisbi xətlərin
 - metodiki xətlərin
 - ✓ subyektiv xətlərin
 - aləti xətlərin
- 408.** Alət xətası, öz növbəsində bölünür :
- birinci və ikinci dərəcəli
 - əlavə xətlər
 - heç biri
 - əsas xətlər
 - ✓ əsas və əlavə xətlər
- 409.** Maye metalın temperaturunun termocütlə ölçülməsi zamanı tədqiq olunan obyektin temperatur rejiminin pozulması nəticəsində hansı xəta yarana bilər?
- subyektiv xəta
 - heç biri
 - aləti xəta
 - hər biri
 - ✓ metodiki xəta
- 410.** Yaranma səbəblərinə görə sistematik xətlər bunlara ayrılır :
- metodiki və aləti
 - metodiki
 - metodiki və subyektiv
 - ✓ metodiki, aləti və subyektiv
 - aləti və subyektiv
- 411.** Dəyişmə xarakterinə görə sistematik xətlər hansılara bölünür?
- ✓ sabit və dəyişən
 - sabit və dəyişməyən
 - dəyişməyən
 - sabit
 - dəyişən
- 412.** Sistemik xətlərin aşkarlanması və aradan qaldırılması nələrdən asılıdır?
- sınaq aparının ustalıqından
 - ✓ sınaq aparının ustalıqından, ölçmələrin aparılmasının konkret şərtlərini nə qədər dərinədən öyrənməsindən və tətbiq olunan vasitə və metodların xüsusiyyətlərindən
 - metodların xüsusiyyətlərindən
 - tətbiq olunan vasitələrdən
 - ölçmələrin aparılmasının konkret şərtlərini nə qədər dərinədən öyrənməsindən
- 413.** Sistemik xətlərin təbiəti və mənbəyi ölçmə vasitələrinin hansı tam nəzərə alınmamasının nəticəsidir ?
- sınaq aparının (operatorun) səhvlərinin
 - ölçülən kəmiyyətin

- ✓ müəyyən metodiki və aləti çatışmamazlıqlarının, sınaq aparının (operatorun) səhvlərinin, ölçülən kəmiyyətin
- aləti çatışmamazlıqlarının, sınaq aparının (operatorun) səhvlərinin
 - müəyyən metodiki və aləti çatışmamazlıqlarının
- 414.** Bərabər kəmiyyətlər nəyə deyilir?
- ✓ düzgün cavab yoxdur
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsinə deyilir
 - Əgər onlar müstəqildisə, bərabər paylanmış kəmiyyətlərə deyilir
 - ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılmasına deyilir
 - “səhvlərin” aradan qaldırılmasına deyilir
- 415.** Ölçmə nəticələri nə zaman istifadəyə yararlı olur?
- ✓ düzgün cavab yoxdur
- statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
 - ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılması
 - ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və integral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 - “səhvlərin” aradan qaldırılması
- 416.** Bərabər kəmiyyətlər nəyə deyilir?
- ✓ Fiziki kəmiyyətin birbaşa ölçməsi nəticəsində əldə olunmuş çoxsaylı müşahidələrin nəticələrinə deyilir
- Əgər onlar müstəqildisə, bərabər paylanmış kəmiyyətlərə deyilir
 - statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsinə deyilir
 - “səhvlərin” aradan qaldırılmasına deyilir
 - ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılmasına deyilir
- 417.** Hansı xətlərin cəmlənməsi zamanı hesablamalar asanlaşır?
- ✓ cüzi xətlər
- nisbi
 - təsadüfi
 - sistematik
 - qeyri-bərabər
- 418.** Ölçmə təcrübəsində hansı ölçmələr aparılır?
- ✓ qeyri-bərabər
- nisbi
 - cüzi
 - təsadüfi
 - sistematik
- 419.** Birdəfəlik ölçmələrin nəticələrinin xətası nədən asılıdır?
- səhvlərdən
 - bərabərlikdən
 - sistematikdən
 - ölçmədən
- ✓ amillərdən
- 420.** Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər dördüncü həll olunmalıdır?
- “səhvlərin” aradan qaldırılması
 - ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılması
- ✓ statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
- sistematik tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
 - ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və integral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən

421. Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər üçüncü həll olunmalıdır?
- ✓ ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması
 - “səhlərin”aradan qaldırması
 - ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 - sistemativ tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
 - statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
422. Müşahidə nəticələrinin emal prosesində hansı məsələlər ikinci həll olunmalıdır?
- ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması
 - ✓ “səhlərin”aradan qaldırması
 - ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 - sistemativ tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
 - statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
423. Müşahidə nəticələrinin emalı prosesində hansı məsələlər birinci həll olunmalıdır?
- ✓ ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 -) sistemativ tərkibin ; təsadüfi tərkibin və ölçmə nəticələrinin ümumi xətlərinin aradan qaldırılmamış qalığının etibarlılıq sərhəddinin müəyyən olunması
 - statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi
 - ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması
 - “səhlərin”aradan qaldırması
424. Ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətini necə qiymətləndirmək olar?
- “səhlərin”aradan qaldırması ilə
 - statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsi ilə
 - ölçmələrin sistemativ xətlərinin aradan qaldırılması ilə
 - ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və inteqral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
 - ✓ onun çoxsaylı ölçmələri və ölçmə nəticələrinin emalı yolu ilə
425. Aydın görmə muddəti 50% azalrsa işıqlanma dərəcəsi nə qədərdir?
- ✓ 75lk
 - 60lk
 - 45lk
 - 50lk
 - 80lk
426. Aydın görmə muddəti 57% azalrsa işıqlanma dərəcəsi nə qədərdir?
- 100lk
 - 60lk
 - 45lk
 - ✓ 50lk
 - 80lk
427. Aydın görmə muddəti 26% azalrsa işıqlanma dərəcəsi nə qədərdir?
- ✓ 100lk
 - 60lk
 - 45lk
 - 50lk
 - 80lk

428. Aydın görmə muddəti 15% azalırsa işıqlanma dərəcəsi nə qədərdir?

- ✓ 200 lk
- 60lk
- 45lk
- 50lk
- 80lk

429. Aydın görmə muddəti 200 lk zamani nə qədər azalır?

- 57%
- ✓ 15%
- 45%
- 30%
- 55%

430. Aydın görmə muddəti 100 lk zamani nə qədər azalır?

- 57%
- ✓ 26%
- 45%
- 30%
- 55%

431. Aydın görmə muddəti 75 lk zamani nə qədər azalır?

- 57%
- ✓ 50%
- 45%
- 30%
- 55%

432. Aydın görmə muddəti 50 lk zamani nə qədər azalır?

- ✓ 57%
- 50%
- 45%
- 30%
- 55%

433. Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- iş yerinin boyukluyunu
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini
- istehsalat işlərini
- ✓ vibrasiya

434. Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- iş yerinin boyukluyunu
- işçilərin sayını
- iş yerinin yerləşdiyi ərazini
- istehsalat işlərini
- ✓ mikroklimat

435. Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- iş yerinin boyukluyunu
- işçilərin sayını

- iş yerinin yerləşdiyi ərazini
- istehsalat işlərini
- ✓ istehsalat səsələrini

436. İşləmə qabiliyyəti hansı müddət ərzində sabitləşir?

- ✓ 1.5...2.5 saat
- 1.5...2 saat
- 2...2.5 saat
- 1.5...3 saat
- 1...2.5 saat

437. Növbənin başlanğıcı hansı müddətdə olur ?

- ✓ 30dəqiqədən 1.5 saata qədər
- 30dəqiqədən 2 saata qədər
- 40dəqiqədən 1.5 saata qədər
- 15dəqiqədən 1.5 saata qədər
- 20dəqiqədən 1.5 saata qədər

438. Hansi saatda iş qabiliyyəti aşağı düşür?

- saat12-dən 14dək
- saat13-dən 17dək
- saat14-dən 18dək
- ✓ saat14-dən 19dək
- saat15-dən 17dək

439. Ən çox iş qabiliyyəti nə zaman müşahidə olunur?

- ✓ saat14-dən 17dək
- saat13-dən 17dək
- saat14-dən 18dək
- saat14-dən 19dək
- saat15-dən 17dək

440. İki təcrübənin orta ədədi qiyməti götürülən usul hansidir?

- ✓ İşarəyə görə kompensətmə
- əvəzetmə üsulu
- dolayı üsul
- birbaşa üsul
- təkrar ölçmələr üsulu

441. İşarəyə görə kompensətmə usul zamani ölçmə neçə dəfə aparilir?

- ✓ 2
- 3
- 1
- 5
- 7

442. Zamana görə xətti funksiya olan hər hansı faktorun artan təsirinin yox edilməsi üçün hansı usul tətbiq olunur?

- ✓ simmetrik ölçmələr üsulu
- əvəzetmə üsulu
- dolayı üsul
- birbaşa üsul
- təkrar ölçmələr üsulu

443. Ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından ibarət olan üsul hansıdır?
- birbaşa üsul
 - faktiki üsul
 - ✓ əvəzetmə üsulu
 - dolayı üsul
 - yerdəyişmə üsulu
444. Bucaq ölçüləri 3...6 olan şkalanın işarəsini fərqləndirmək üçün neçə saniyə lazımdır?
- 0,01
 - 3
 - 0,05
 - ✓ 0,3
 - 0,5
445. Bucaq ölçüləri 30...40 olan şkalanın işarəsini fərqləndirmək üçün neçə saniyə lazımdır?
- 0,01
 - 0,05
 - ✓ 0,03
 - 0,5
 - 3
446. Şkalada müşahidəçinin gözlərinə qədər olan optimal məsafə hansı düsturla müəyyən olunur?
- $l=h/\cos 30$
 - $l=h/\operatorname{ctg}$
 - ✓ $l=h/\operatorname{tg}\alpha$
 - $l=h/\cos\alpha$
 - $l=\operatorname{tg}/h$
447. Ölçü cihazları horizontal və şaquli müstəvilər üzərindəki neçə dərəcə bucaqla məhdudlaşdırılır?
- ✓ 30°
 - 360°
 - 180°
 - 90°
 - 45°
448. Aydın görmə müddəti fasiləsiz iş zamanı neçə saat təşkil edir?
- 1
 - 10
 - 7
 - ✓ 3
 - 2
449. Kombinə olunmuş işıq nə üçün istifadə olunur?
- bir nöqtəni işıqlandırmaq üçün
 - bütün otağı işıqlandırmaq üçün
 - ✓ ümumi və yerli işıqlanmaların birgə təsiri
 - qaranlıq mühiti işıqlandırmaq üçün
 - kənar yerləri işıqlandırmaq üçün
450. Ümumi işıqlandırma nə üçün istifadə edilir?
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
 - kənar yerləri işıqlandırmaq üçün

- bir nöqtəni işıqlandırmaq üçün
- ✓ bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- qaranlıq mühiti işıqlandırmaq üçün

451. Yerli işıqlandırma nə üçün istifadə edilir?

- ✓ bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- qaranlıq mühiti işıqlandırmaq üçün
- kənar yerləri işıqlandırmaq üçün
- bir nöqtəni işıqlandırmaq üçün

452. Neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 2
- 1
- 7
- ✓ 3
- 4

453. Işıq mənbəyi nə rəng şüşə içərisinə alınmalıdır?

- qara
- şəffaf
- göy
- bənövşəyi
- ✓ ağ

454. Işıq mənbəyi nə rəng şüşə içərisinə alınmalıdır?

- qara
- şəffaf
- göy
- bənövşəyi
- ✓ ağ

455. Süni işıqlanma nə vasitəsilə olmalıdır?

- fanar
- lazer
- göy lampalar
- projektor
- ✓ lümineset lampalar

456. Işığın səpələnmiş halda olması üçün laboratoriya otağının pəncərələrinə nə rəng pərdə asmaq lazımdır?

- göy
- şəffaf
- qara
- ✓ ağ
- bənövşəyi

457. Hansı işıq səpələnmiş halda olmalıdır?

- ay işığı
- göy işıq
- ✓ gündüz işığı
- günorta işığı
- süni işıq

458.	Təbii işıqlanmanın əmək məhsuldarlığı süni işıqlanmadan neçə faiz çoxdur?
	2% 20% ✓ 10% 50% 4%
459.	Maksimum görmə neçə LK işıqlanma zamanı olur?
	300-900 500-700 200-800 300-600 ✓ 600-1000
460.	Normal görmə qabiliyyətinə malik insan xırda əşyaları neçə LK işıqlanmada bir-birindən seçə bilir?
	40...70 20...40 60...80 30...50 ✓ 50...70
461.	$U = RE / (R_i + R)$ bu düsturda R_i nəyi bildirir?
	✓ qida mənbəyinin daxili müqavimətidir - müxtəlif şüalanmalar - mikroklimat - voltmetrin daxili müqaviməti - yerin maqnit sahəsinin əsri dəyişməsinə
462.	$U = RE / (R_i + R)$ bu düsturda R nəyi bildirir?
	- yerin maqnit sahəsinin əsri dəyişməsinə - qida mənbəyinin daxili müqavimətidir ✓ voltmetrin daxili müqaviməti - müxtəlif şüalanmalar - mikroklimat
463.	Lingin müvazinət şərti necə yazılır?
	$m_{l1} \neq m_{l2}$ $m_{l1} \in m_{l2}$ $m_{l1} m_{l2}$ $m_{l1} \leq m_{l2}$ ✓ $m_{l1} = m_{l2}$
464.	Əvəzetmə üsulu nədən ibarətdir?
	✓ kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından “səhvlərin” aradan qaldırılmasından - statistik kriterilər üzrə paylanma qanunun qiymətləndirilməsindən - ölçmələrin sistematik xətlərinin aradan qaldırılmasından - ölçmə nəticələrinin paylanma qanununun nöqtəvi və integral qiymətinin müəyyən olunması düsturlarına əsasən
465.	Aydın görmə və onun müddəti (uzunluğu) nədən asılıdır?
	- vibrasiya - mikroklimat

- ✓ yerinin işıqlanma dərəcəsinə
- müxtəlif şüalanmalar
- havanın təmizliyi

466. Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti hansı faktorları özündə birləşdirir?

- ✓ mikroklimat, müxtəlif şüalanmalar, havanın təmizliyi, iş yerinin işıqlanması, istehsalat səsləri, vibrasiya
- mikroklimat
- vibrasiya
- havanın təmizliyi
- müxtəlif şüalanmalar

467. Ekspert və ya eksperimentçi ölçmə prosesinə hansı təsirini göstərir?

- ✓ subyektiv
- müxtəlif şüalanmalar
- mikroklimat
- yerinin işıqlanma dərəcəsi
- obyektiv

468. Okeanların səthini ölçəndə nə nəzərə alınır?

- yerinin işıqlanma dərəcəsi
- müxtəlif şüalanmalar
- mikroklimat
- ✓ ayrilik
- düzlüyü

469. Valın diametrini ölçən zaman əvvəlcədən nəyi bilmək lazımdır

- o dörbucaqdır
- o üçbucaqdır
- ✓ o dairəvidir
- o rombduz
- o ovaldır

470. Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Ölçmə məkani
- ✓ Ölçmə şəraiti
- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə zamanı
- Ölçmə təcrübəsi

471. Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- ✓ Ölçmə vasitəsi
- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə təcrübəsi
- Ölçmə məkani
- Ölçmə zamanı

472. Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?

- Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?
- Ölçmə zamanı
- Ölçmə tezliyi
- Ölçmə təcrübəsi
- Ölçmə məkani
- ✓ Ölçmə usulu

473. Yuksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?
- ✓ Subyekt
 - Ölçmə tezliyi
 - Ölçmə təcrübəsi
 - Ölçmə məkanı
 - Ölçmə zamanı
474. Yuksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansinin təsiri nəzərə alınır?
- ✓ Ölçmə obyektı
 - Ölçmə tezliyi
 - Ölçmə təcrübəsi
 - Ölçmə məkanı
 - Ölçmə zamanı
475. Ölçmə vasitələri yuxarı və aşağı dəqiqlikli ola bilər, lakin bu necə bölgüdür
- kəsir
 - ✓ şərti
 - kənar
 - natamam
 - tam
476. Təcrübədə ölçmə nəticəsinin orta qiymətini hesablamaq mümkün deyildir, belə ki, sonlu eksperimental ədədlərin sonsuzluq həddlərində nə edilməsi mümkün deyildir?
- kəsir təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
 - tam təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
 - kənar təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
 - ✓ integrallanması
 - natamam təsəvvürlə tutuşdurmaq yolu
477. Sabit və zamana görə müəyyən qanunauyğunluqla dəyişən faktorların təsiri düzəlişlər vasitəsilə kompensə edilibsə və xətlər yox edilibsə, yəni də ölçmənin nəticəsinin ayrı-ayrı qiymətləri sıfırdan necə olur?
- ✓ ya yuxarı, ya da aşağı
 - az
 - orta
 - aşağı
 - yuxarı
478. İndi də ölçmənin aparılmasından sonra yaranmış situasiyaya baxaq. Ölçmənin nəticəsi ölçülən kəmiyyətin hansı qiymətidir?
- ✓ təsadüfi
 - kənar
 - tam
 - kəsir
 - natamam
479. Metrologiyanın əsas postulatı-cihazın göstəricisinin çıxarılması təsadüfi ədəddirsə, ölçmədə aprior informasiyanın hökmən istifadəsi metrologiyanın neçənci postulatıdır?
- beşinci
 - dördüncü
 - birinci
 - ✓ ikinci
 - üçüncü

- 480.** Ölçmə ölçülən kəmiyyətin qiyməti haqqında informasiya almaqdan ibarətdir. Bu, o deməkdir ki, ölçməyə qədər bu kəmiyyət haqqında nə məlum deyil?
- kəsir
 - natamam
 - ✓ qayda
 - kənar
 - tam
- 481.** Əgər xətlər kiçikdirsə, deməli ölçü cihazının göstəricisi təsadüfdir. Odur ki, belə hallarda qərar qəbul etmək üçün nə olmalıdır?
- kənar
 - natamam
 - kəsir
 - ✓ qayda
 - tam
- 482.** Çox hallarda dispersiyanın analoqu əvəzinə nədən istifadə olunur?
- ✓ orta kvadratik meyillənmə
 - informasiyalasmadan
 - metrologiya informasiyasından
 - metrologiya vəziyyətindən
 - informasiya modellərindən
- 483.** Ehtimal paylanma qanunun ədədi xarakteristikaları nə kimi ifadə olunur?
- metrologiya informasiyasından
 - ✓ orta qiymət
 - informasiya modellərindən
 - metrologiya vəziyyətindən
 - informasiyalasmadan
- 484.** Situasiyaların riyazi yazılması nə üçün istifadə olunur?
- ✓ situasiya modellərindən
 - informasiya modellərindən
 - informasiyalasmadan
 - metrologiya informasiyasından
 - metrologiya vəziyyətindən
- 485.** Orta qiymətini nəyin hesablamaq mümkün deyildir?
- ✓ təcrübədə ölçmə nəticəsini
 - natamam qiymətini
 - kəsir qiymətini
 - tam qiymətini
 - kənar qiymətini
- 486.** Metal xətkəşdən nə kimi istifadə olunur?
- parça xətkəşdən
 - kağız xətkəşdən
 - ✓ Ölçmə vasitəsi
 - xətkəşdən
 - taxta xətkəşdən
- 487.** Nə zaman 1000k yüksəkdir?
- 100k

- 900k
- 1500k
- ✓ Işçı ölçmə şəraitində temperatur normal temperaturdan nə qədər
- 500k

488. Situasiya modellərindən nə üçün istifadə olunur?

- ✓ situasiyaların riyazi yazılması
- informasiyalaşmadan
- metrologiya informasiyasından
- metrologiya vəziyyətindən
- informasiya modellərindən

489. Hər hansı bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına harada tez-tez rast gəlmək olar?

- informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımsız bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- ✓ Metrologiyada
- informasiyanın çatışmaması situasiyasına aid olan səbəb

490. Ölçmənin nəticəsi ölçülən kəmiyyətin nəyidir ?

- ✓ təsadüfi qiymətidir
- tam qiymətini
- kəsr qiymətini
- kənar qiymətini
- natamam qiymətini

491. Nə ölçülən kəmiyyətin təsadüfi qiymətidir?

- ✓ Ölçmənin nəticəsi
- kənar qiymətini
- natamam qiymətini
- kəsr qiymətini
- tam qiymətini

492. Təcrübədə ölçmə nəticəsinin nəyini hesablamaq mümkün deyildir?

- kəsr qiymətini
- natamam qiymətini
- ✓ orta qiymətini
- kənar qiymətini
- tam qiymətini

493. Etibarlılıq intervalının eninə görə ölçmələr hansı dəqiqlikli ölçmələrə bölünür?

- ✓ aşağı, yuxarı, yüksək və ən yüksək
- yüksək
- ən yüksək
- aşağı
- yuxarı

494. Yüksək və ən yüksək dəqiqlik səviyyəsini təmin edən texniki vasitə nə üçün istifadə olunmur?

- ✓ praktiki ölçmələr
- düzgün variant yoxdur
- dəqiq ölçmələr
- sadə ölçmələr
- ölçümsüz ölçmələr

495. Xəlitənin xətti genişlənmə əmsalında adətən nə tam məlum olmur?

- ✓ alfa
- betda
- verilən cavabların hamısı düzgündür
- alfa,betda
- qamma

496. Ölçmə vasitəsi kimi nədən istifadə olunur?

- parça xətkəşdən
- kağız xətkəşdən
- xətkəşdən
- ✓ metal xətkəşdən
- taxta xətkəşdən

497. İşçi ölçmə şəraitində temperatur normal temperaturdan nə qədər yüksəkdir?

- 100k
- 900k
- 1500k
- ✓ 1000k
- 500k

498. Absis oxu ilə ehtimal paylanma sıxlığı qrafiki arasında məhdudlaşmış sahə vahidə bərabər olduğuna görə necə yazırıq?

✓ .

$$2Q_m \cdot P(Q) = 1$$

- 5q
- qp=5
- 5qp-5
- 2qp+1

499. Situasiyaların riyazi yazılması üçün nələrdən istifadə olunur?

- metrologiya informasiyasından
- informasiyalardan
- ✓ situasiya modellərindən
- informasiya modellərindən
- metrologiya vəziyyətindən

500. Metrologiyada nəyə tez-tez rast gəlmək olar?

- informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımsız bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- ✓ hər hansı bir səbəbdən lazımi informasiyanın çatışmaması situasiyasına
- informasiyanın çatışmaması situasiyasına aid olan səbəb